

SEIME IŠKILMINGU RENGINIU PAMINĖTOS LIETUVOS LAISVĖS GYNIMO METINĖS

2018 m. sausio 13 d., šeštadienį Seime, Kovo 11-osios Akto salėje, įvyko iškilmingas minėjimas, skirtas Laisvės gynėjų dienos 27-osioms metinėms ir Laisvės premijos įteikimo ceremonija.

Iškilmingame minėjime kalbėjęs Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis pabrėžė, kad kruvinąją sausio 13-sios naktį Lietuvos laisvę gynę žmonės – vyrai, moterys ir vaikai – buvo drąsūs ir ištikimi savo vertybėms.

„Buvo baimės, bet nebuvo savanaudiškumo. Tik dėl jų pasiaukojimo ir ryžto šiandien esame laisvi. Alkis laisvei ir toliau turi sklisti ir pasiekti jau laisvoje žemėje gimusių ir į laisvą šalį atvykusių mūsų valstybės žmonių protus ir širdis. Nėra santvarkos, kuri galėtų suteikti daugiau, nei visuomenė grįsta laisve ir demokratija“, – sakė Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

Švento Sosto santykių su valstybėmis sekretorius, arkivyskupas Polas Ričardas Galageris (Paul Richard Gallagher), kalbėjęs iškilmingo minėjimo metu, prisiminė, kad likus vos dviem dienoms iki tragiškų įvykių Jonas Paulius II nusiuntė telegramą kardinolui Vincentui Sladkevičiui, kurioje išreiškė savo solidarumą su lietuvių tauta: „Po to, kai Vilniuje žuvo žmonės, popiežius savo sekmadienio kalboje viešai išreiškė susirūpinimą ir patikino Lietuvos žmones, kad jis kentėjo ir meldėsi kartu su lietuvių tauta.“

Pasak arkivyskupo P. R. Galagerio, šios dienos minėjimas skirtas švęsti laisvę, prisiminti laisvės gynėjus: „Jie mums primena, kad mes privalome dirbti daug ir sunkiai, kad išsaugotume laisvę.



Iškilmingas Laisvės gynėjų dienos minėjimas ir Laisvės premijos įteikimo ceremonija.

Seimo kanceliarijos (aut. O. Posaškova) nuotr.

Tikroji laisvė nereiškia leidimo daryti tai, ko mes norime. Tikroji laisvė suteikia mums galimybę siekti gėrio ir gėrio ne vien tik pavieniams žmonėms, bet ir visai visuomenei.”

1990–1992 metų Latvijos Liaudies fronto pirmininkas, Latvijos Respublikos Saeimos narys, Baltijos Asamblėjos Prezidiumo narys Romualdas Ražukas pabrėžė, kad 1991 m. sausio įvykiai dar kartą tampa priari surišo Lietuvos ir Latvijos tautų likimus: „Sausis Vilniuje padėjo mums pasiruošti, būti pasiruošusiems Rygos gynimui, kad mūsų priešai negalėtų mus netikėtai užpulti. Ir paskui jau sausio 20 dieną, kada kruvini įvykiai vyko Rygoje, prie mūsų Vidaus reikalų ministerijos ir

visas pasaulis dar kartą pamatė, ko galima sulaukti iš Maskvos reakcijos, ir tai turbūt padėjo Lietuvai išlaikyti šitą reakcijos spaudimą.”

Minėjime kalbėjęs 2013 metų Laisvės premijos laureatas, politinis kalinys, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ steigėjas ir leidėjas arkivyskupas emeritas Sigitas Tamkevičius pabrėžė, kad Lietuva bus gyva, jei turėsime žmonių, mąstančių ne tik apie sotų gyvenimą ir ne tik apie save. Atliepdamas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimui sukurtai programai „Idėja Lietuvai“ pasiūlė savo idėją: „Kviečiu visus Lietuvos žmones, kuriems ne vis tiek išsivaikščioja ar klesti Lietuva, budėti ir saugoti šias keturias kolonas – Dievą,

Lietuvą, šeimą ir moralę. Jei šios kolonos bus tvirtos, tuomet būsime pajėgūs atsiliepti į visus dabarties iššūkius, tarp jų ir į emigracijos iššūkį. Jei šių kolonų nepaisysime, tuomet visos gražios idėjos ir liks idėjomis be laukiamų vaisių.”

Skautė Justina Lukaševičiūtė iš Kovo 11-osios salės tribūnos jaunimo vardu dėkojo kovotojams už Lietuvos laisvę: „Šiandien dėkoju jums – savo broliams ir sesėms, žmonėms, kurie stovėjo tenai, žmonėms, kurie nepamiršta ir kasdien ateina, kiekvienais metais stovi prie laužų ir primena kiekvienam. Ačiū jums, kad atnešėte, išsaugojote ir perdavėte mums – jaunajai kartai šią laisvę, kad galėtume ją saugoti, ugdyti, puoselėti ir dalytis lyg amžinąją

ugnį, amžinąją laisvę.”

1991-ųjų sausio 13-osios naktį prie Televizijos bokšto, Lietuvos radijo ir televizijos komiteto pastato žuvo Loreta Asanavičiūtė, Virginijus Druskis, Darius Gerbutavičius, Rolandas Jankauskas, Rimantas Juknevičius, Alvydas Kanapinskas Algimantas Petras Kavoliukas, Vidas Maciulevičius, Titas Masiulis, Alvydas Matulka, Apolinaras Juozas Povilaitis, Ignas Šimulionis, Vytautas Vaitkus, vėliau (vasario ir balandžio mėnesiais) nuo sužeidimų mirė Vytautas Koncevičius ir Stasys Mačiulskas.

Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento spaudos biuras

3+1: GIMSTA NAUJAS BALTIJOS ŠALIŲ IR JAPONIJOS BENDRADARBIAVIMO FORMATAS

Sausio 13 d. Vilniuje Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su oficialaus vizito į Lietuvą atvykusi Japonijos Ministru Pirmininku Shinzo Abe. Susitikime aptarti tarptautinio saugumo klausimai bei galimybės kurti naują Baltijos šalių ir Japonijos bendradarbiavimo formatą (3+1), kuris paskatintų gynybos, ekonominių, mokslo ryšių plėtrą.

Pasak Prezidentės, gyvenamos šalia sudėtingų ir nenuspėjamų kaimynių, Baltijos šalys ir Japonija supranta, jog tik vienybė, pagarba tarptautinei teisei ir drąsa nenuolaidžiauti

agresorėms gali užtikrinti taiką. Naujas Lietuvos ir kitų Baltijos šalių bendradarbiavimo formatas su Japonija – tai galimybė paskatinti ryšius su šia vertybiškai mums artima valstybe, sustiprinti regiono saugumą bei gerovę.

Susidurdama su Šiaurės Korėjos keliamomis grėsmėmis Japonija daugiau investuoja į savo gynybą bei bendradarbiavimą su NATO. Jau 2016 m. Klaipėdos uoste lankėsi šios pasaulinės NATO partnerės karo laivai. Prezidentės ir Japonijos premjero susitikime aptartas glaudesnis NATO ir Japonijos

bendradarbiavimas visose srityse – tarp jų ir užtikrinant kibernetinį saugumą.

Auga ir Japonijos ekonominis susidomėjimas Lietuva bei regionu. Lietuviški lazeriai Japonijoje jau tapo kokybės ženklu, aktyviai bendradarbiaujama gyvybės ir medicinos mokslų, inovacijų srityse. Pasak šalies vadovės, daug naujų galimybių atvers ir kitąmet turintis įsigalioti ES ir Japonijos laisvosios prekybos susitarimas. Lietuva itin aktyviai dalyvavo derantis dėl šios sutarties, nes ji atneš tiesioginę naudą mūsų verslui. Panaikinus beveik 90 proc. muitų ir kitas kliūtis prekybai,

Lietuvos įmonėms atsivers pažangi, 127 mln. vartotojų rinka. Naujas perspektyvas kuria ir augantis Lietuvos finansinių technologų sektorius, kuriuo ima domėtis Japonija. Kelia skinasi ir Lietuvos startuoliai: lietuviškas „Widerfi“ suteiks galimybę Tokijo olimpiados 2020 m. svečiams naudotis itin greitai internetu už vietinių vartotojų mokamą kainą.

Lietuva iš regiono šalių išsiskiria unikaliais istoriniais ryšiais su Japonija. Antrojo pasaulinio karo metais Kaune dirbęs Japonijos konsulas Čiunė Sugihara už žydų gelbėjimą yra pelnęs Pasaulio tautų teisuolio

vardą. Lietuva taip pat prisimena Japonijos žurnalistus, kurie padėjo skleisti tiesą apie mūsų laisvės kovą, Japonijos žmonių parodytą solidarumą ir suteiktą humanitarinę pagalbą 1991 m. sausį. Pasak šalies vadovės, šie istoriniai tiltai ir šiandien padeda suartinti Lietuvos bei Japonijos žmones. Tą rodo ir didėjančias Japonijos keliautojų susidomėjimas Lietuva.

Ministras Pirmininkas taip pat perdavė Japonijos Imperatoriaus Akihito linkėjimus Lietuvos žmonėms. Imperatorius Lietuvoje lankėsi 2007 metais.

Prezidentės spaudos tarnyba

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Seime minint Laisvės gynėjų dieną šeštadienį vienuolei, disidentei, sovietmečio politinei kalinei 79 metų Nijolei Sadūnaitei įteikta Laisvės premija.

Karo muziejaus sodelis Kaune sausio 12 d. pasipuošė neužmirštuolėmis - žuvusiųjų už Lietuvos laisvę aukos atminčių simboliais. Tradiciškai Vilniuje vykdavęs renginys šiemet persikėlė į Kauną. Kovojuosiems už Lietuvos laisvę skirta pieva suformuota iš neužmirštuolių žiedų, kuriuos dalyviams dovanojo akcijos organizatoriai. Laisvės gynėjų dieną visi raginami įsisegti neužmirštuolės žiedą kaip simbolį, reiškiantį, kad kovotojai nepamiršti ir šiandien.

Seimas pritarė Lietuvos edukologijos universiteto ir Aleksandro Stulginskio universiteto reorganizavimui prijungimo būdu prie Vytauto Didžiojo universiteto. Už tokį nutarimą sausio 13 d. balsavo 64 Seimo nariai, 7 buvo prieš, susilaikė 4. Sausio 12 d. Seimas pritarė Lietuvos sporto universiteto (LSU) reorganizavimui jo prijungimo prie Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) būdu. Už tokį nutarimą balsavo 55 Seimo nariai, prieš buvo 14, susilaikė 19 parlamentarų.

Sausio 12 d. vakare Seimas subūrė specialiąją komisiją visuomeninio transliuotojo finansinei ir ūkinei veiklai tirti. Opozicija abejojo, ar politikai apskritai gali užsiimti LRT kontrole, nes patys yra suinteresuoti televizijoje atrodyti gražiai. „Valstiečiai“ bandė įtikinti, kad į transliuojamo turinio klausimus nesikiš, bet Naglis Puteikis ir Petras Gražulis nesusilaikė to nepadare dar iki sukuriant komisiją. Diskusija dėl LRT veiklos Seime vakariniame posėdyje prasidėjo tuo pačiu metu, kai prie Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos pastato buvo uždegti Sausio 13-osios atminimo laužai.

Seksualiniu priekabiavimu apkaltintas parlamentaras Kęstutis Pūkas, Seime pradėjus svarstyti mandato panaikinimo klausimą, jo atsisakė pats. Taip pat jis sakė kartu pateikiantis atsistatydinimo pareiškimą Vyriausiajai rinkimų komisijai. Seimo statutas numato galimybę parlamentarui per apkaltos procesą bet kuriuo metu atsisakyti mandato pačiam. Seimas sausio 12 d. planavo balsuoti dėl seksualiniu priekabiavimu apkaltinto parlamentaro K. Pūko mandato panaikinimo, kai Konstitucinis Teismas jį pripažino sulaužius priesaiką ir pažeidus Konstituciją. Įtariama, kad Seimo narys seksualiai priekabiavo prie jo padėjėjomis norėjusių įsidarbinti ar šias pareigas ėjusių merginų. Parlamento mandatas būtų buvęs panaikintas, jei už tai būtų balsavę 85 Seimo nariai.

Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcijos seniūnas Gabrielius Landsbergis kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės tarybą ir merą, prašydamas iki vasario 27 d., kai minėsime trečiąsias Boriso Nemcovo nužudymo metines, pradėti Vilniaus Latvių gatvės pervadinimo B. Nemcovo gatve procedūrą, rašoma partijos pranešime žiniasklaidai.

Buvusiam Kauno technologijos universiteto (KTU) rektoriui Petrui Baršauskui habilituoto daktaro laipsnis bus sustabdytas. Tai nusprendė Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (LVAT), panaikinęs žemesnės instancijos teismo sprendimą sustabdyti laipsnio atėmimą iš P. Baršausko. Pernai Vilniaus apygardos administracinis teismas buvo patenkinęs P. Baršausko prašymą, tačiau gavęs Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos skundą pasisakė priešingai. Tyrimas dėl plagiatu P. Baršausko monografijoje atliktas gavus buvusio Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) rektoriaus prašymą. P. Baršauskas pripažino, kad jo darbe yra techninių klaidų, tačiau neigė plagijavimą.

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK) sausio 10 d. nusprendė pradėti tyrimą dėl Seimo nario Petro Gražulio elgesio, kai šis laiku nedeklaravo įsigyto automobilio. Portalas 15min.lt sausio pradžioje pranešė, kad parlamentaras nedeklaravo pernai nusipirkto su šaldyto maisto produktus gaminančia „Judex“ ir Rusijos naftos bendrovės „Rosneft“ atstovybe Lietuvoje susijusio automobilio. Po informacijos paviešinimo P. Gražulis sadorį deklaravo. Parlamentaras tvirtino, kad anksčiau to nepadare jo padėjėjas. P. Gražulis klausimų dėl sąsajų su „Judex“ sulaukė užpernai, teisėsaugai pradėjus tyrimą dėl galimo maisto saugos kontrolierių piktnaudžiavimo, kai jie galimai netinkamai reagavo į bendrovės „Judex“ maisto produktuose rastas bakterijas. Kaip specialusis liudytojas apklaustas P. Gražulis yra pripažinęs, kad prašė šiuo metu atleisto Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos vadovo Jono Miliaus pagalbos dėl „Judex“. Visgi jis tvirtino, jog tai darė siekdamas padėti Lietuvos verslui, o ne dėl galimų savo sąsajų su bendrove.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV PREZIDENTO PADĖKA NORVEGIJAI IR PIRMAJAI MOTERIAI, VADOVAUJANČIAI TANKŲ BŪRIUI



Norvegijos premjerė Erna Solberg ir Jungtinių Valstijų prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump).

Baltųjų rūmų nuotr.

Lietuvoje dislokuotas Norvegijos tankų dalinys sulaukė Jungtinių Valstijų prezidento dėmesio. Per susitikimą su Norvegijos premjere Donaldas Trampas perskaitė padėką Oslui už pastangas prisidėti prie NATO batalionų priešakinėse sąjungininkėse ir nuramino, kad Amerikos generolas neturėjo galvoje nieko konkretaus, kai neseniai Norvegijoje perspėjo apie artėjantį didelį karą. D. Trampo padėka skirta ir pirmajai moteriai, vadovaujančiai tankų būriui.

Norvegijos „Telemarko“ batalionas, garsėjantis drąsiomis kovomis, į Klaipėdą pernai atplukdė ir tankus, pėstininkų kovos mašinas bei šarvuočius. Vienam iš dviejų būrių, keturiems tankams, vadovauja pirmoji moteris.

Maždaug 200 Norvegijos karių priklauso NATO sustiprinto priešakinio buvimo batalionui, kuriam vadovauja Vokietija, turinti tokius pat, tik naujesnės modifikacijos tankus.

„Dislokavimas yra svarbi

buvimo kariu dalis. Savo gilumoje visa esybe norime prisidėti, kad viskas taptų geriau. Priklausome aljansui ir norime prie jo prisidėti, prie NATO. Norime nešti savąją naštos dalį. O dislokavimas yra našta – pusę metų būti toliau nuo šeimos, nuo namų. Bet norime tai daryti, nes tai kovinės dvasios dalis”, – sako Norvegijos tankų būrio vadė, leitenantė Silje Johansen Willassen.

Tuo tarpu Jungtinių Valstijų jūrų pėstininkai pirmą kartą per dešimtmečius nusiųsti į Norvegiją. Jų aplankyti nuvykęs generolas prieš kelias savaites sukėlė diskusijų ir Norvegijoje ir Amerikoje, kai nurodė kariams rengtis didžiuliam karui, ir pridūrė: „norėčiau klysti, bet karas ateina”. Apie tai paklaustas D. Trampas svarstė, kad gal generolas žino tai, ko nežino jis, bet pateikė savo nuomonę, kuri esą dabar svaresnė – rodatant jėgą, kaip tik laukia ilga taika. Ir pagyrė Norvegijos pastangas.

„Premjerė ir aš esame ištikimi NATO aljanso stiprini-

mui. Norvegija prisidėjo prie NATO vadovaujamos misijos Afganistane, kur mums puikiai sekasi. Padėtis ten keičiasi. Kaip ir NATO ir jo sustiprintas priešakinis buvimas Lenkijoje ir Baltijos šalyse. Taigi noriu padėkoti premjerai ir Norvegijos tautai už dalyvavimą šiose pastangose. Drąsinu Norvegiją laikytis įsipareigojimo pasiekti dviejų procentų BVP išlaidas gynybai”, – tvirtino D. Trampas.

Norvegijos leitenantė savo tanką vadina Ragnaroku – skandinavų mitologijoje tai lemtingas mūšis prieš pasaulio pabaigą ir atsinaujinimą.

„Su savimi elgiamės kaip su mašinomis, su mašinomis elgiamės kaip su žmonėmis. Joms reikia prasimankštinti, reikia pabūti lauke, reikia važiuoti visu pajėgumu, kad būtų išbandytos, kad tekėtų tepalas, veikėtų degalų sistemos ir variklis”, – teigia leitenantė.

14 metų tarnaujanti būrio vadė sako, kad technika svarbi, bet mūšyje dar svarbiau būtų ryžtas, galintis nulemti jo baigtį.

LRT

JAPONIJA PRISIJUNGS PRIE NATO KIBERNETINĖS GYNYBOS KOMPETENCIJOS CENTRO VEIKLOS

Japonija žada prisijungti prie Taline įsikūrusio NATO Kibernetinės gynybos kompetencijos centro veiklos, penktadienį pranešė Estijos ministras pirmininkas.

„Džiaugiuosi galėdamas pranešti, kad Japonija netrukus ims bendradarbiauti Taline veikiančiame NATO Kibernetinės gynybos kompetencijos centre”, – penktadienį informavo Estijos ministras pirmininkas Juri Ratas po susitikimo su Taline viešiniu Japonijos premjeru Shinzo Abe.

Šią informaciją patvirtino ir Japonijos vyriausybės vadovas.

„Sveikiname Japonijos sprendimą prisijungti prie Kibernetinės gynybos centro

darbo kaip šaliai partnerei. Tai yra statusas, suteikiamas šalims, kurios nėra NATO narės. Japonija yra viena iš svarbiausių Aljanso partnerių ne iš euroatlantinio regiono ir taip pat yra žinoma bei pripažinta pasaulinė lyderė technologijų ir kibernetinio saugumo srityje. Japonijos prisijungimas prie centro veiklos liudija, kad šalys, turinčios panašų požiūrį ir vertybes, svarbiu laiko bendradarbiavimą kibernetinės gynybos sferoje”, – pareiškė Aljanso Kibernetinės gynybos kompetencijos centro vadovė Merle Maigre.

Taline įsikūrusi institucija yra akredituotas tarptautinis Aljanso centras, analitinis cen-

tras bei mokymo įstaiga. 2008 metais įkurtas centras šiuo metu yra svarbus su kibernetine gynyba susijusių žinių šaltinis NATO ir Aljanso narėms.

NATO Kibernetinės gynybos kompetencijos centras, savarankiška tarptautinė organizacija, daugiausiai dėmesio skiria taikomiesiems tyrimams ir analizei. Taip pat jame rengiami mokymai šios srities specialistams.

Kiekvieną pavasarį centras rengia kibernetinės gynybos konferenciją „CyCon”, kuri pritraukia kelis šimtus ekspertų iš viso pasaulio: vyriausybių, gynybos pajėgų, kompanijų, universitetų atstovų.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiros numerų kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slaptyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

BE RUSIJOS – NIEKAIP!

Skačiau knygą apie Lietuvos mafiją. Jau Nepriklausomoje Lietuvoje užaugusi karta sunkiai gali įsivaizduoti, kad atgavusi nepriklausomybę mūsų valstybė susidūrė su iki tol tautos istorijoje precedento neturinčiu kriminalinio pasaulio siautėjimu. Pradėję aktyvią veiklą M. Gorbačiovo „perestrojkos“ laikais, kriminaliniai elementai transformavosi į tikrus mafijinius susivienijimus paskutiniajame praėjo amžiaus dešimtmetyje. Ypač jie reiškėsi privatizacijos (tiksliau – „prichvatizacijos“) laikotarpiu. Knygos autorius vis primena, kad tuo metu neretai nusikaltėlių interesai persipynė su valdžios atstovų, aktyviai dalyvavusių privatizacijoje, interesais. Autorius vengia pabrėžti, kas tie valdžios atstovai, bet juk mes puikiai pamename, kas buvo valdžioje aktyviausiu privatizacijos periodu metu 1992 - 1996 metais. (Todėl neretai ginčiuose su aršiais konservatorių nekenčėjais mėgstu paklausti: ką privatizavo konservatoriai? Manote, yra konkrečiai atsakančių? O štai aš galiu atsakyti, ką privatizavo „komunistai – eldėdėpistai – socialdemokratai“: „Draugystės“ viešbutį, alkoholio pramonę, Jonavos chemijos gamyklą...). Trumpai tariant, kai Jungtinės Valstijose buvo sulaukytas besislapstantis EBSW koncerno prezidentas Gintaras Petrikas, kaltinamas per 200 milijonų litų iššvaistymu, jis, pargabentas Lietuvon, teigė, kad yra davęs kyšius aukščiausiems šalies pareigūnams – A. Šleževičiui asmeniškai perdavė 120 tūkst. dolerių, o A. M. Brazauskui, tuometiniam Prezidentui, perdė 40 tūkst. dolerių. Sakysite, tai jau istorija? Taip, bet istoriją tam ir reikia žinoti, kad pasimokyti. Nusikaltėliai, pavyzdžiui, jau pasimokė – tarkim, kiti finansiniai aferistai V. Romanovas, V. Antonovas, R. Baranauskas nuo Lietuvos teisėsaugos nebėgo slėptis į Vakarus, bet pasirinko Rusiją, kur jiems net slapstytis nereikia. Tiesa, į Rusiją pabėgusiam žudikui R. Zamolskiui taip nepasisėkė, jį rusai sučiupo. Žinoma, tai skirtingo rango nusikaltėliai: R. Zamolskis yra tiesiog žmogžudys, nužudęs žmonių ir Rusijoje, o minėtas „bankininkų“ trejetas – kas galėtų paneigti – galbūt specialiai dirbo Lietuvoje pagal Rusijos specialiųjų tarnybų instrukcijas, skirtas ne tik pakirsti žmonių pasitikėjimą bankais, bet ir žlugdyti valstybės ekonomiką.

Bet tai irgi istorija, kurios pabaigos dar teks palaukti. Geriau pažvelkime į šiandienos istorinius įvykius, susijusius irgi su Rusija. Vienas iš jų – istorinis Premjero Sauliaus Skvernelio pareiškimas, kad Lietuvai reikėtų „perkrauti“ (t. y. atkurti) santykius su Rusija. Istorinis tuo, kad niekam iš blaivios galvosenos žmonių nešautų į galvą užsimanyti santykių su agresyviu skriaudiku, net neslepiančiu savo kėslių! Todėl kyla minčių, kad šį kartą Premjeras tiesiog neatsakingai „leptelėjo“ ten, kur nelabai stiprus kaip specialistas... O gal vis dėlto tai jo pirmieji bandymai atkreipti į save dėmesį kaip būsimąjo kandidato į valstybės prezidento postą? Aišku, jie skirti tam elektoratui, kuris nuolat bumba, kad, girdi, „su Rusija reikia draugauti“ ir per „metų užsienio valstybės vadovo“ rinkimus trečiąją vietą skiria V. Putinui. Kadangi su tokio tipo žmonėmis diskutuoti beviltiška (nes jie nesuvokia, nemato, negirdi, nepripažįsta Rusijos keliamos

EUROPOS SĄJUNGOS LIKIMAS SPRENDŽIASI LENKIOJE?

Lietuvoje 1991 m. sausio 13-ąją atsidūrė pavojuje Lietuvos laisvė, tačiau ją didvyriškai apgynė eiliniai žmonės. Šiame Europoje pavojuje demokratijos ir laisvės vertybės, bet ne kariškai nuo rusų, o idėjiškai nuo nacionalistų ir populistų. Taip bent mano kai kurie įtakingi Vakarų politologai.

„New York Times“ straipsnyje „Kovos už vakarietiškas vertybes linija eina per Lenkiją“ Džordžauno universiteto tarptautinių santykių profesorius Charles`as Kupchanas rašo, kad „Europos Sąjunga yra Vakarų paskutinioji gynybos linija.

Istoriškai tai Jungtinės Amerikos Valstijos buvo pasaulio inkaras respublikiniams idealams įtvirtinti, tačiau prezidentas Donaldas Trumpas šio vaidmens atsisakė, atvirai žavėdamasis tokiais stiprios jėgos demonstruotojais kaip Vladimiras Putinas.

Plintant nacionalistinio populizmo pagundoms, Europai tenka atsakomybė ginti Vakarų tvirtovę. Pagrindinė kova dabar vyksta dėl Lenkijos, kuri smenga vis giliau į neliberališkumą. Todėl Europos Sąjungai reikia laikytis tvirtos pozicijos už vakarietiškas vertybes.

Nuo pat savo atėjimo į

valdžią 2015-aisiais Lenkijos populistinė vyriausybė bando kontroliuoti žiniasklaidą, valyti ir politizuoti valstybės tarnautojų gretas, įbauginti intelektualus ir pilietinės visuomenės organizacijas.

Prieš tris savaites Lenkijos prezidentas pasirašė įstatymą, kuris riboja teisėjų nepriklausomybę ir atveria kelius valdančiajai „Teisės ir teisingumo“ partijai pertvarkyti savo naudai teismus.

Reaguodamas į tai, Briuselis ėmėsi teisingų žingsnių įspėti Varšuvą dėl galimos jai taikomos nuobaudos, jeigu ji ir toliau darys politinius judesius, nesuderinamus su Europos Sąjungos pamatiniais principais, įskaitant „demokratiją, lygybę, teisės valdžią ir pagarbą žmogaus teisėms“.

Gruodžio pabaigoje Europos Komisija pirmą kartą istorijoje inicijavo formalią procedūrą, galinčią vesti prie baudžiamųjų sankcijų Lenkijai paskelbimo, įskaitant balso teisių pagrindinėje sprendimus Europos Sąjungoje priimančioje institucijoje suspendavimą.

Visa tai neliko Varšuvoje nepastebėta. Šią savaitę ministras pirmininkas Mateusz as Morawieckis pertvarkė savo ministrų kabinetą, atleisdamas kelis

ministrus, kurių santykiai su Europos vadovais itin įtempti. Jis taip pat nuskrido į Briuselį pavakarieniauti su Jeanu-Claude`u Junckeriu, Europos Komisijos prezidentu.

Tačiau šiuos du judesius kol kas nelydi jokie konkretūs žingsniai, kuriais Lenkija sustabdytų savo nusigręžimą nuo europietiško principų. Todėl Europos Sąjunga ir toliau turi išlaikyti Lenkijai spaudimą.

Lenkijos trajektorija ne vienintelė tokia Europos Sąjungoje. Jau seniau panašia kryptimi pasuko Vengrija, o kitos Vidurio Europos valstybės irgi krypta ta pačia linkme. Tačiau Lenkijos judesys ypač reikšmingas dėl to, kad su savo beveik 40 milijonų gyventojų Lenkija yra centrinės Europos vėliavininkė.

Lenkijos vadovaujantis vaidmuo privedant prie Sovietų Sąjungos kontroliuojamų šalių bloko žlugimo daro jos dabartinį atsitraukimą nuo liberalumo ypač erzinantį.

Juk ankstyvą devintąjį dešimtmetį susikūrus darbininkų Solidarumo sąjūdis įkvėpė platų pasipriešinimą Lenkijos komunistų valdžiai, o tai savo ruožtu paruošė dirvą dar platesniam pasipriešinimui skersai išilgai vidurio Europos iki pat Berlyno sienos nugriovimo 1989-aisiais.

Sovietiniam blokui žlugus, Lenkija buvo persitvarkymo, persiorientavimo iš komunistinės Sovietų Sąjungos palydovės į rinkos demokratiją proceso priešakyje. Ji 1999 m. įstojo į NATO ir 2004-ais į Europos Sąjungą.

Dabar Europos Sąjunga turi atsilaikyti prieš Varšuvos nusigręžimą nuo Sąjungos pamatinių vertybių – ne tik liberaliosios demokratijos Lenkijoje labui, bet ir tam, kad būtų išsaugoti pačios Europos Sąjungos demokratiniai kredencialai.

Europos integracijos projektui pavojų kelia tos pačios nacionalizmo ir populizmo jėgos, kurios apgulios Lenkiją. Štai Didžioji Britanija derasi išvis dėl išstojimo iš Europos Sąjungos. Kraštutinės dešinės partija sėdi Vokietijos parlamente, o kita tokia Austrijoje net tapo valdančiosios koalicijos nare.

Šiomis aplinkybėmis Europos Sąjungai žūtbūt reikia savo piliečiams parodyti, jog ji turi priemonių palaukyti ir išsaugoti pliuralizmą

(Nukelta į 4 psl.)

grėsmės), pabandykim, anot Seimo nario Arvydo Anušausko, suprasti, apie „Apie kokius ryšius premjeras kalba? Jei apie politikų, tai tokiems kontaktams turi būti pagrindas. Kol kas jo nesimato - Rusijos agresyvumas kaimynų atžvilgiu nenuslūgęs, tarptautinės teisės pažeidimai toliau vykdomi, Astravo branduolinė „pekla“ jau beveik paruošta. Lietuva – atvirkščiai - kaip tik per pastaruosius kelis metus įtvirtino savo energetinę nepriklausomybę, sustiprino savo nepriklausomumą nuo Rusijos išteklių. Net Klaipėdos jūrų uosto priklausomybė nuo Rusijos prekių išnyko kaip dūmas – jie sudaro vos 3 proc. visų krovinių. Taigi kyla klausimas - ko premjeras nori atsakyti vardan „gerų“ santykių? Juk prieš 10 metų buvusius „gerus“ santykius lydėjo Rusijos šantažas ir įvesti draudimai įvežti pieno ir mėsos produktus, naftotiekio uždarymas, piktnaudžiavimas „Gazpromo“ monopoline padėtimi. Taigi, ar norima atkurti tokią Lietuvai nepalankią padėtį? Jei prieš Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimus premjeras nori suvažinėti į Maskvą, tai turėtų aiškiai atsakyti, kaip ruošiasi sukurti geopolitinį vairą? Aptakių pareiškimų, kad bus paisoma Lietuvos interesų, po tokio pasisakymo jau neužtenka...”

Tačiau nemanykite, kad visiems politikams užkliuvo šis Lietuvos Premjero „leptelėjimas“. Žinoma, galime įtarti, kad jis tikrai pravers valdančiųjų vadui R. Karbauskui, nuolat atsiduriančiam žiniasklaidos dėmesio smailioje ir norinčiam nebūti dėmesio centre (ypač dabar, kai ima lįsti iš maišo „Agrokonscerno“ veikla supirkinėjant žemę). Tačiau labiausiai S. Skvernelio norais atkurti santykius su Kremliumi apsidžiaugė V. Andriukaitis ir R. Paksas. Bet tas visai nestebina, nes šie du politiniai veikėjai jau ne kartą yra pasireiškę, kaip Kremliui palankūs žmonės. Klausimas būtų tik toks: ar jie iš tikrųjų mąsto Kremliui palankiomis kategorijomis, ar yra kažkas daugiau, nei politinės simpatijos? Gal ir mes turime lietuviškąjį „šrioderį“? Nesakau – vieną; bala žino, kiek dar jų išlįs į dienos šviesą artimiausiu laiku!

Kęstutis Šilkūnas

SUSTOSIM PRIE LAUŽŲ

Leonas Milčius

Sustosim prie laužų, kaip tą nelemtą naktį
Ir širdys plaks vėl tuo pačiu ritmu.
Tiktai šįkart nereiks tautai apverkt, netekti
Brangios dukros ir karžygių sūnų.

Užgęsta liepsnos ir pajuoduoja anglys,
Tik atmintis išlieka vis karšta.
Rodos, girdi, kaip tankai Vilniuj žvanga,
Kaip plėšo tylą kulų papliūpa.

Tiktai per greit. O, Dieve! Kaip per greit
Atvėso širdys vaikams Lietuvos.
Žmogus žmogaus, žiūrėk, jau nebegirdi,
Nejaučia skausmo kritusios aukos.

Ji sudegė ant aukuro už išsvajotą Laisvę,
Už ateitį, laimingą savo šalyje.
Už gimusio, gyvenančio kiekvieno lygią teisę
Mylėti, dirbt, prireikus, atsakyt už ją.

.....
Sustosim prie laužų, kaip tą nelemta naktį,
Ne vien dėl atminties lig šiol gyvos,
Daugiau dėl priesaikos, tada duotos, uždegti
Tėvynei žiburį vilties šviesios.

2018-01-12
Raudondvaris

SAUSIO 13-OSIOS BYLOS NAGRINĖJIMAS ARTĖJA LINK PABAIGOS

Sausio 13-osios bylą nagrinėjantis Vilniaus apygardos teismas priartėjo prie paskutinio bylos epizodo – komendanto valandos.

Ji buvo paskelbta netrukus po sausio įvykių. Kariškai dažniausiai prie išvažiavimų į miestą tikrindavo mašinas, apšaudydavo vykstančius žmones, apvogdavo juos. Žmonės būdavo mušami, vežami į komendantūrą.

Pasak teismo atstovų, gali būti, kad šiomet byla bus baigta nagrinėti.

Teismui perduota Sausio 13-osios byla yra didžiausia

savo apimtimi, kaltinamųjų skaičiumi nepriklausomos Lietuvos teismų istorijoje. Nukentėjusiųjų šioje byloje – beveik 500, liudytojų – apie 1000.

Kaltinamaisiais dėl nusikaltimų žmogiškumui ir karo nusikaltimų pripažinti Rusijos, Ukrainos ir Baltarusijos piliečiai, tuo metu ėję vadovaujančias pareigas Sovietų Sąjungos komunistų partijoje, Gynybos, Vidaus reikalų ministerijose, Valstybės saugumo komitete, jų sukarintuose padaliniuose.

LRT

VALSTYBĖS 100-MEČIO PROGA Į LIETUVĄ ATVYKS GARBINGI SVEČIAI

Šiomet minint nepriklausomos valstybės atkūrimo 100-metį Lietuva laukia garbingų svečių. Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės kvietimą atvykti į Vasario 16-osios iškilmės Vilniuje priėmė Vokietijos Prezidentas Frankas-Walteris Steinmeieris, Lenkijos Prezidentas Andrzejus Duda, Latvijos Prezidentas Raimondas Vējuonis, Estijos Prezidentė Kersti Kaljulaid, Islandijos Prezidentas Gudnis Thorlacius Johannessonas, Ukrainos Prezidentas Petro Porošenka, Gruzijos Prezidentas Georgijus Margvelašvilis, Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas Donaldas Tuskas, Europos

Komisijos Pirmininkas Jeanas-Claude’as Junckeris.

Iškilmingame valstybės 100-mečio minėjime taip pat dalyvaus Švedijos ir Danijos karališkųjų šeimų atstovai.

Šiomet Lietuvoje taip pat laukiamas Popiežius Pranciškus ir kiti pasaulio valstybių vadovai: Nyderlandų Karalius Viljamas Aleksanderis, Norvegijos sosto įpėdinis Hakonas, Prancūzijos Prezidentas Emmanuelis Macronas bei Airijos, Italijos, Graikijos ir Indonezijos Prezidentai.

Moterų pasaulio lyderių tarybai vadovaujančios Prezidentės iniciatyva birželį Vilniuje taip pat rengiama tarptautinė moterų politi-

NUO KARO KENČIANČIAI UKRAINAI LIETUVOS ŽMONĖS SUAUKOJO BEVEIK 83 TŪKST. EURŲ



Paramos koncerto „Kartu iki pergalės” nuo agresorės Rusijos kenčiančiai Ukrainai paremti stop kadras. **LRT**

Šeštadienį, Sausio 13-ąją, LRT TELEVIZIJOS transliuoto paramos koncerto „Kartu iki pergalės” metu buvo suaukota 82694 eurai. Dar visą savaitę galima aukoti skambinant numeriu 1891 ir paaukoti 2 eurus arba svetainėje blue-yellow.lt paaukoti norimą pinigų sumą. Šie pinigai bus skirti paremti karo negandas išgyvenančią Ukrainą ir jos žmones.

Renginys prasidėjo renginio vedėjų, Eglės Daugėlaitės–Kryževičienės ir Rimo Bružo, kvietimu sugiedoti Lietuvos Respublikos himną ir prisiminti Sausio 13-osios aukas. Taip pat renginio pradžioje buvo priminta Lietuvos nepriklausomybės istorija.

Transliacijos metu į žiūrovus kreipėsi Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, Lietuvos kariuomenės vadai, ambasadoriai, Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, pirmasis nepriklausomybę atkūrusios Lietuvos vadovas Vytautas Landsbergis. Būtent jis pabrėžė, kad Ukraina yra Europos dalis.

LRT generalinis direktorius Audrius Siaurusevičius koncerto pabaigoje ragino lie-

tuvius aukoti. Jis papasakojo istoriją apie rusų kareivį, kuris kovojo Ukrainos pusėje. Taip pat padėkojo Jonui Ohmanui, kuris keliauja į Ukrainą ir domisi ten vykstančiu karu bei yra įvairių akcijų, skirtų padėti Ukrainai, iniciatorius.

Paramos koncerto metu kalbinti kariai iš Ukrainos pasakojo apie patiriamą siaubą bei pavojų, kuris kyla ne tik kariams, tačiau ir civiliams. Koncerto metu rodytose filmo „Iki pabaigos. Ir dar šiek tiek” ištraukose žiūrovai galėjo pamatyti skurdžią, sudėtingą bei rizikingą ukrainiečių, kurie gyvena karo zonoje, kasdienybę.

Ukrainiečiai patys teigia, kad toliau nuo karo zonos gyvenantys žmonės mano, kad tas karas yra tik ekrane, tačiau jis tikras. Ir karo lauke gyvenantys žmonės jau žino visas saugumo priemones ir iš garso atpažįsta tai, koks ginklas iššovė.

R. Bružas renginio pabaigoje vylėsi, kad jau netrukus galėsime sveikinti Ukrainą su pergale, o surinkti pinigai parodo mūsų pasitikėjimą.

Ant scenos koncerto metu populiariausius kūrinius atliko

lietuviškosios scenos žvaigždės – Marijus Mikutavičius, Andrius Mamontovas, Jurgis Didžiulis, Evelina Sašenko, Erica Jennings, grupės „Bix”, „Naktinės personos” ir kt. Specialiai šiam renginiui į Lietuvą taip pat atvyko Ukrainos muzikos žvaigždė Tiana Roz.

Paramos koncertą galėjo stebėti ne tik LRT žiūrovai, tačiau buvo sudaryta galimybė jį stebėti ir Ukrainoje.

Paramos koncerto metu aukojant numeriu 1891 ir svetainėje blue-yellow.lt surinktos lėšos bus skirtos organizacijai „Blue Yellow”, kuri teikia visokeriopą pagalbą Ukrainos kariams, jų artimiesiems, našlaičiais likusiems vaikams, jų mamoms ir karo nusiaubtų miestų bendruomenėms.

Renginio globėja – LR Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Renginio mecenatai – LR Vyriausybė, LR Užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos kariuomenė. Renginio organizatoriai – organizacija „Blue Yellow”, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, prodiuserių kompanija „TymDrym”.

LRT

(Atkelta iš 3 psl.)

EUROPOS SĄJUNGOS LIKIMAS SPRENDŽIASI LENKIJOJE?

ir teisės valdžią savo pačios šeimoje.

Jeigu ji to nepadarys, Europos Sąjungai bus sunku įrodyti, kad ji yra demokratinių vertybių palaikoma pilietinė bendruomenė, o ne tolimesnė ir niekam neatskaitinga biurokratija – kaip ją vaizduoja populistai.

Tad jeigu Lenkija nepakeis dabartinio savo kurso, Briuselis turėtų tęsti savo pastangas išaldyti Lenkijos balso teises. Tai pareikalautų visų Europos Sąjungos narių, pritarimo.

Tačiau net jeigu Vengrija šiuos judesius blokuotų, jau pati tokia pastanga pasiųstų stiprų lenkams signalą. O Vengrijos veto suteiktų Europos Sąjungai dar vieną priežastį imtis seniai pribrendusių žingsnių sudrausti Budapeštą.

Jungtinėms Amerikos Valstijoms pasitraukus, uždavinys ginti demokratinės visuomenės principus ir praktikas krenta ant Europos Sąjungos pečių. Nuo to priklausys Lenkijos, Europos ir Vakarų likimas”, – rašo profesorius Charles’as Kupchanas „New York Times”.

Mykolas Drunga,
LRT

Prezidentės spaudos tarnyba

KREMLIAUS SVAJONĖ DĖL SAUSIO 13-OSIOS IŠSIPILDĖ – SAVI PRADĖJO ŠAUDYTI Į SAVUS

Politinių rietenų visais pookupacinės Lietuvos metais buvo ir bus, tačiau pastaruoju metu išryškėjo tendencija, kad kone politiniais oponentais tampa tai pačiai partijai, ar tokių pačių pažiūrų, tautiečiai. 2017 m. pasižymėjo ypač aršiomis rietenomis dėl paminklų Lukiškių aikštėje ir Kryžkalnyje, na o nauji 2018-ieji irgi prasideda karštu ginču – dėl Neužmirštuolės simbolio, kurį dalis tautiečių ėmė naudoti Sausio 13-osios aukoms atminti. Tai nesena tradicija – pasirodžiusi 2014 m. Ir štai jau penkti metai, kaip netyla ginčas dėl šios mažos gėlės. Kaip viskas prasidėjo?

Vilniaus regiono informacinis tinklalapis „Krašto naujienos“ 2014 m. sausio 16 d. rašė: „Lietuvoje nuvilnijo pilietinė iniciatyva „Neužmiršk“ – telkianti, pozityvi akcija, projektas visai Lietuvai, sulaukęs didžiulio palaikymo visuomenės tarpe. Į jį per penkias dienas įsitraukė apie 60 jaunimo organizacijų, mokyklų, bibliotekų, asociacijų, sąjungų, naujienų portalų, įmonių, net ūkių! Džiugu, kad neužmirštuolės žiedais puošėsi tautiečiai ir Didžiojoje Britanijoje, Europos Parlamente, Indijoje, Lenkijoje, Rusijoje (Maskvoje), Švedijoje, Ukrainoje bei JAV (Kristijono Donelaičio Lituanistinė mokykla Vašingtone, Niujorko lietuvių bendruomenė, Lietuvių mokykla Lemonte, Ilinojuje, JAV Lietuvių bendruomenė, Čikagos lituanistinė mokykla), Lietuvos žydų bendruomenė (...) Keista, kad **akcijos „Neužmiršk“ simbolis labiausiai suerzino būtent „Respublikos“ leidinių grupę**, kuri nuolat kritikuoja Lietuvos integraciją į Europos Sąjungą bei NATO, ir užsakytu puolimu bando prilyginti akcijos simbolį Neužmirštuolę vermachto ženklui. Manau, kad toks palyginimas yra ir Holokausto aukų įžeidimas, nes po II pasaulinio karo, kaip rašo „Wikipedia“, pasaulinė masonų organizacija šį Neužmirštuolės ženklą naudojo kaip pagarbos ženklą vokiečių nacių nužudytiems šimtams tūkstančių masonų. Matant tokį priešišką Lietuvai jėgų susierzinimą, taikus pagarbos žuvusiems už laisvę simbolis tokiame kontekste tampa savotišku pasipriešinimu juodai rusiškai propagandai.“

Žymus Lietuvos tinklaraštininkas Ričardas Savukynas, beje, aktyvus kovotojas prieš

prorusišką propagandą internete, rašo: „Apie tai, kaip neužmirštuolė tapo simboliu, kuris primintų Sausio 13-ąją, man papasakojo Vaidas Saldžiūnas (žurnalistas, karybos žinovas, red. past.), nuo kurio ir prasidėjo šita istorija. Vaidas nepriklauso jokiai partijai, jis tiesiog galvojo apie tai, kad Lietuvai reikia ženklo, kuris mums primintų šį bei tą apie mūsų tapatybę, apie mūsų norą būti laisvais, apie viską.

Dar prieš kokius ketverius metus, kai jis apie šitai galvojo, viešame diskurse valdė aiškinimai, esą jei dabar kiltų Sausio 13-ta, tai lietuviai neitų ginti Tėvynės. Ar atsime-nate tokias portalų antraštes?

Aš pats atsimenu, kaip vos prieš kelis metus dar buvo kišama paleckinė propaganda apie tai, kad visa Sausio 13-oji – tai kaip esą „savi šaudė į savus“. Aš atsimenu ir tai, kaip tuo metu jaunesni žmonės mano blogo komentaruose sunkiai galėjo patikėti tuo, kad Laisvę galima buvo eiti ginti taip, kaip ėjome – tiesiog tam, kad žūdami pasauliui parodytume, jog agresorius – tai nusikalstamas komunistų režimas. Vaidas Saldžiūnas irgi tą matė, todėl ir pagalvojo, kad reikia tokio simbolio, kuris visai kitaip primintų žmonėms, kaip mes iškovojome laisvę.

Daugelis, artėjant Sausio 13, prisimename anuomet mums švietusią Trispalvę, mes visi žinome, ką mums reiškia Vytis, ką reiškia Gedimino stulpai ir Jogailos kryžius. Mes visi tais laikais žinojome ir prisimename. Tačiau daugybei kitų žmonių – tiems, kas tenai nedalyvavo, reikia kažko, kas primintų ne šiaip mūsų valstybės simbolius, o būtent tą naktį. Tą naktį, kai buvo baisu, kai mes stovėjome šaltyje ir laukėme, kada ateis mūsų žudyti. Laukėme tiesiog tam, kad laimėtume. Kai kurie žuvo ir liko laisvi. Kiti liko gyvi ir tapo laisvais.

Prieš ketvertą metų Vaidas tiesiog pagalvojo apie tai, kad viską prisiminti turi ne tik tie, kas tada stovėjo prie Bokšto, prie Parlamento, prie LRT pastatų – reikia, kad prisimintų ir visi kiti. Prisimintų ne tik tai, kad buvo Sausio 13, bet ir visus tuos, kas tada žuvo ir kas liko gyvais. Prisimintų, kad tikėdami pergale, mes visi galime laimėti.

Akcija prisiminimui turėjo būti tokia, kad nesisietų su jokia konkrečia partija ar žmogumi. Ir tokia, kad simbolis tiesiog žymėtų, jog viską atsime-name ir nieko

neužmirštame. Tokia, kur būtų sakoma: mes atsime-name jus ir mes neužmirštame tų, kas stovėjo prie Bokšto, kas stovėjo prie Parlamento, kas stovėjo prie Vyriausybės, kas stovėjo prie LRT – neužmirštame nieko. Štai taip ir atsirado Neužmirštuolė.

Pats **Vaidas Saldžiūnas buvo tiesiog tas, kas sugalvojo pačią idėją, o realybėje ją įgyvendio daugelis kitų žmonių**. Tiesiog tai ta pradžia, kurią verta žinoti, jei jau kiltų noras aiškintis, iš kur Neužmirštuolė atsirado ir kokia buvo pirminė mintis.”

Štai taip atsirado iniciatyva Sausio 13-osios aukų atminimą pagerbti Vakaruose tradicija tapusiu būdu – Neužmirštuolės simboliu, kuris įsigalėjo kaip žuvusiųjų kovoje atminimas. Jei nepamiršote, 2014 metais Rusija pradėjo agresiją prieš Ukrainą, tuo sugriaudama tvarką, garantavusią taiką Europoje po Antrojo pasaulinio karo, todėl šis simbolis siejosi ir su istorine atmintimi. Šios mažos, trapios gėlės pavadinimą aiškina senas vokiečių tautos mitas, pasakojantis, kad Dievas, dalijęs gėlėms vardus, tiesiog pamiršo vieną mažą gėlėlę... **Apsižiūrėjęs nutarė pavadinti ją taip, kad vardo būtų neįmanoma pamiršti – „Neužmirštuole“**. Daugelyje kalbų ši gėlė būtent taip ir vadinasi. Simbolinė šios gėlės prasmė - kad ir silpna, bejėgė, ji gyvena mūsų atmintyje. O atmintis - tai nemirtingumas, nemirtingumas – tai galia. Tai – kelias į pergalę. Dabar prisiminkime Sausio 13-ąją ir tai, su koku ryžtu beginklė lietuvių tauta pasipriešino brutualiam Maskvos spaudimui ir galiausiai pasiekė pergalę – Laisvę. Taigi, pagrindinė simbolio Neužmirštuolė prasmė - neužmiršti apie tai, kaip netgi atrodydami silpnais ar bejėgiais, galime tikėti ir laimėti.

Pirmą kartą „Neužmirštuolės“ simbolis buvo panaudotas Pirmojo pasaulinio karo metu – 1916 m. Liverpulyje, paminint šiame kare žuvusius 600 liverpuliečių karių. Tai vyko per labdaros akciją, kurios metu surinktos lėšos buvo skirtos žuvusiųjų našlėms ir našlaičiams (labdaros tikslu buvo parduodamos mėlynos vėliavos su neužmirštuolės atvaizdu). Dar aiškesniu simboliu ši gėlė tapo Niufaundlande 1917 m., minint Somos mūšio aukas. Tuo metu neužmirštuolių žiedus žmonės segėsi prie drabužių. Ir tik vėliau atsirado simbolis



„Neužmirštuolė“ su trispalve.

G.Markevičiaus nuotr.

raudonoji aguona – jį 1921 m., sekdami Niufaundlendo pavyzdžiu, sukūrė britai, kad visiems primintų Pirmojo pasaulinio karo žuvusiuosius ir nukentėjusius karo veteranus. Ir tik vėliau, 1926 m., „Neužmirštuolė“ tapo ir vokiečių masonų naudojamu simboliu, skirtu skatinti labdarą. Dar vėliau „Neužmirštuolė“ priminė ir nacizmo aukas. 2015 m. „Neužmirštuolė“ tapo armėnų simboliu, skirtu priminti žmonijai armėnų tautos genocido šimtmetį – faktą, kai buvo siekiama sunaikinti fiziškai ištisą tautą.

Nuo 2014 m. mes irgi turime simbolį, kuris sako: **„Neužmiršime to, kaip Laisvę iškovojo tie, kurie žuvo“**. Bet... ar visi tautiečiai supranta jo gilią prasmę, ar sutinka jį pripažinti? Deja.

Atsirado teigiančių, kad „Neužmirštuolė“ kišama vietoje tautiškų simbolių, kad ji specialiai brukama tam, kad išstumtų tautinius. Tai melas – neužmirštuolės žiedelis neatstoja tautinių simbolių, todėl tikrai nekišama vietoje jų. Atvirkščiai – jos prasmė yra papildyti, tam, kad mūsų tautos simboliai nebūtų pamiršti. Manyti, kad Trispalvės juostelė (ar Gedimino stulpai, Vytis) tinka geriau, reiškia supaprastinti Trispalvės prasmę – Trispalvė (ir kiti valstybingumo simboliai) simbolizuoja kur kas daugiau nei Sausio 13-oji: Trispalvė simbolizuoja visą mūsų tautą, jos kovą už laisvę ir jos taiką, kuriantį gyvenimą. O **„Neužmirštuolė“ skirta tik Sausio 13-osios aukų atminimui**. Ir tikrai „nesipjaus“ švarko atlape, jeigu jame bus įsegtas Trispalvės kaspinėlis ir „Neužmirštuolė”.

Kodėl nepasirinkus rutos, ažuolo ar pan. simbolio?

Todėl, kad rūta – skaučių simbolis, ažuolo lapai – partizanų. Neužmirštuolė pasirinkta todėl, kad Sausio 13-oji yra ypatinga diena, kurios privalome niekada nepamiršti. Be to, tai tarptautinis simbolis, vadinasi, duodame aiškų ženklą užsieniečiams, suprantantiems „Neužmirštuolės“ prasmę. Štai čia ir kyla klausimas, kas tokie nenori, kad „Neužmirštuolės“ simbolis būtų naudojamas Sausio 13-osios aukų atminimui ir kad būtent tai būtų suprantama užsieniečiui? Vienas iš dviejų – arba tas, kas nori įteigti, jog „savi šaudė į savus“, kad Vakarai neturi nieko bendra su Lietuva ir atvirkščiai, arba - užsispyręs neišmanėlis, kuris, be abejo, pats to nenorėdamas, pasitarnauja kaip „naudingas idiotas“ pirmajam. Na, dar galima suprasti, kad žmogus tiesiog šiaip nenori priimti jokio simbolio, bet pulti „Neužmirštuolę“ ir ją Sausios 13-osios proga įsisegusius tautiečius gali tik minėtiems pirmajam ir antrajam atvejui priklausan-tis žmogus. Negalima nepastebėti dar vieno iškalingo fakto – neteko nei girdėti, nei skaityti, nei regėti nė vieno Neužmirštuolės šalininko, besityčiojančio iš tautinių mūsų simbolių. Tai visiškai logiška – patriotai negali taip elgtis! O štai iš Neužmirštuolės... Ima atrodyti, kad pasityčioti iš Neužmirštuolės ir ją seginčių žmonių tapo kone didžiausio „patriotiškumo“ įrodymu - panašiai kaip verkšlenti apie neįmanomą gyvenimą Lietuvoje. Bet dar įdomiau šį procesą stebėti internete, socialiniuose tinkluose: **čia visu gražumu atsiskleidžia prorusiškų propagandistų veikla** – vienas neva

(Nukelta į 6 psl.)

Švęskime Lietuvos šimtmetį kartu Viena šeima - Viena tauta



LB Clevelando Apylinkės Valdyba - CSU Center for International Services and Programs
Šeštadienį, Vasario 17d. 2 v.p.p. Cleveland State University - Main Classroom Auditorium

(Atkelta iš 5 psl.)

KREMLIAUS SVAJONĖ DĖL SAUSIO 13-OSIOS IŠŠIPILDĖ – SAVI PRADĖJO ŠAUDYTI Į SAVUS

propaguoja Neužmirštuolę, o kitas – tautinius simbolius. Kai pasidomi tų propaguotojų asmeninėmis paskyromis, pamatai, kad tai Putino ir Georgijaus juostelių gerbėjai... Tuomet net nesistebi, kodėl jų pateikiama medžiaga idealiai sutampa, **deja, stebina tai, kad nuorodą „patinka“ ties ja paspaudžia net Šaulių sąjungos nariai.** Nori nenori, prisimeni seną tiesą: tik mulkis arba naivuolis gali

galvoti, kad Kremliaus agentas maskuosis po dvigalviu ereliu, raudona žvaigžde ar Georgijaus juostele (vadina-mąja koloradke – skiriamuoju rusų separatistų, užgrobusių Rytų Ukrainą, ženklu). Neturiu tikslo įteigti, kad visi „Neužmirštuolės“ priešininkai yra visiškai neteisūs – gal ir buvo galima surasti mūsų tautasakoje tokioms progoms skirtą simbolį? Tačiau neteisus yra jų požiūris į žmones, sumaniusius 2014 m. specialiai Sausio 13-ajai paskirti Vakaruose populiarių simbolių „Neužmirštuolę“, naudojamą kritusiems už laisvę atminti. Galų gale,

šiam ginčui tikrai galima įžvelgti platų propagandinės kovos lauką, kuriam vadovau-jama iš už raudonų Kremliaus sienų. **Būtų nuostabu, jei ši akivaizdi tiesa taptų ženklu vienyti ir 2018 m. nebeliktų bent vieno tautų skaldančio ginčo.** Deja... Štai ką rašo vieni iš Neužmirštuolės priešininkų „Lietuvių tautininkų ir respublikonų sąjunga“: „Šita gėlytė yra sąmoningai platinama, kad užgožtų valstybės dėl kurios laisvės žuvo žmonės, simbolius, stengian-tis, kad Lietuvos piliečiai pamirštų, jog žuvusieji kovojo už Lietuvos valstybės atkūri-mą, o ne už kitus su Lietuvos

valstybingumu tiesiogiai nesusijusius dalykus: laisvę, demokratiją ir pn. Tai vyksta visame Vakarų pasaulyje, kuriame naikinama valstybė kaip institucija, trukdanti globalizacijai t.y. tarptauti-nių korporacijų galutiniam įsiviešpatavimui. Lietuvoje prie jų kovos prieš Lietuvos valstybingumą dar prisideda mūsų didieji kaimynai iš Rytų ir Pietvakarių.“ (kalba netaisyta). Perskaičius tokį bolševizmu dvelkiantį tekstą pasišiaušia plaukai – pasirodo, su Lietuvos valstybingumu tiesiogiai nesusiję dalykai yra... laisvė, demokratija „ir pn.“! Trumpai

tariant, kažkas už Kremliaus mūrų persistengė rašydamas tokį tekstą. Bet užuomina aiš-ki – bandoma įkalėti į galvas, jog laisvė ir demokratija (ir mistinis „ir pn.“) nesusiję su Lietuvos valstybingumu, tad jokio nuostolio nebūtų juos pra-rasti. **Svarbiausia – nuteikti kuo daugiau Lietuvos piliečių prieš Lietuvos valstybės atributus – valdžią, kariuo-menę, aktyviąją visuomenės dalį.** Matant nuožmų puolimą prieš Neužmirštuolės simbolio naudojimą Sausio 13-osios aukoms atminti, galima spėti, kad Kremliaus svajonė „savi šaudė į savus“ pamažu pildosi.

Kęstutis Šilkūnas

KLIVLANDO MERO FRANC G. JACKSON INAUGURACIJA

Meras Frank G. Jackson perrinktas Klivlando miesto meru - gausių balsuotojų valia jis paskirtas istorinei ketvirtai kadencijai. Jo iškilminga inauguracija pranašavo

viltinę ateitį Klivlandui ir jo gyventojams. Inauguracijos iškilmėse merą F. G. Jackson pareigoms prisaikdino teisėja Patricia Ann Blackmon.

Meras savo kalboje dėkojo



Meras Frank G. Jackson Klivlando rotušės įspūdingoje rotundoje kreipiasi į gausiai susirinkusius svečius. *Dr. V.Stankaus nuotr.*

balsuotojams už pasitikėjimą, išvardino nuveiktus darbus, atliktus projektus Klivlando miesto ir jo gyventojų labui. Be kitų projektų, ir toliau bus tobulinimas unikalaus *Clevelando Rockefeller* parko tautybų darželių (įskaitant lietuvių) tinklas, gražinimos miesto centre *Public Square* žalumos, įsikuriantiems mieste gyventojams ir verslams bus taikomos atleidimo nuo mokesčių lengvatos. Meras pažadėjo, kad bus keliamas ekonominis, mokslinis ir kultūrinis lygis, kad spartins užbaigti projektus pačiame miesto centre - kad jau 2019 m. pabaigoje miesto centre gyventų 20,000 gyventojų. Jis stengsis kelti gyventojų ir miesto gerovę.

Mero inauguracijoje, vykusiame sausio 2 d. Klivlando savivaldybės rotušėje, tarp gausiai susirinkusių svečių



Inauguracijoje: dr. Viktoras Stankus; Klivlando meras Frank G. Jackson; LR garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė.

Dr. V.Stankaus nuotr.

dalyvavo ir LR garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė bei LB Ohajaus apygardos vicepirmininkas dr. Viktoras Stankus. Malonu, kad meras F. G. Jackson jau daug metų priima delegacijas iš

Lietuvos. Jis pasidžiaugė, kad Klivlandas susibroliavęs su Klaipėdos miestu, kad laivai iš Klaipėdos per Šv. Lorencą (St. Lawrence) jūros kelią atplaukia į Klivlando uostą.

Dr. Viktoras Stankus

VDU STUDENTEI – LF ZENONO REKAŠIAUS VARDINĖ STIPENDIJA

Lietuvių Fondo Zenono Rekašiaus vardinė stipendija 2017 m. lapkričio 17 d. įteikta Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) Politikos mokslų ir diplomatijos fakul-

teto Viešosios komunikacijos katedros bakalauro studijų studentei Vytautei Merkytei. Ją VDU įvertino už puikius akademinis pasiekimus ir aukščiausiu balu įvertintą bai-

giamąjį darbą tema „Lietuvos politinių partijų vaizdo komunikacijos socialiniame tinkle ‘Youtube’ naratyvo ypatumai: 2016 m. LR Seimo rinkimai”.

LF inf.

ČIURLIONIO GALERIJA JAUNIMO CENTRE

(5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636)

Šimtųjų Lietuvos valstybės atkūrimo metinių ir Čiurlionio galerijos 60-mečio progomis

skelbia konkursą „Lietuva manoj širdy“ tapybos, skulptūros, akvarelės ir grafikos kūriniams

Dalyvauti konkurse kviečiami visi norintys dailininkai ir dailės sričių studentai. Vienas konkurso dalyvis gali pateikti 1–2 kūrinius, sukurtus 2010–2017 metais.

Konkurso vertinimo komisija, kurią sudaro 5 (penki)

Čiurlionio galerijos pakviesti asmenys, atrenka ir premijuoja 3 dalyvius:

I premija – 500 dol., II premija – 300 dol., III premija – 200 dol.

Vertinimo kriterijai: kūriniai vertinami už jų vaizdinę įtaigą, temos atskleidimą, jos interpretacijos originalumą bei meninę kokybę. Šių kriterijų neatitinkantys kūriniai vertinimo komisijos sprendimu nebus eksponuojami.

Konkursinei parodai tapybos, skulptūros, akvarelės ir grafikos kūrinius dailininkai savo lėšomis pristato ar atsiunčia į Čiurlionio galeriją (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Kūriniai turi būti tinkamai paruošti eksponuoti: tapybos kūriniai – įrėminti, grafikos ir akvarelės kūriniai – pasportuoti, įstiklinti ir įrėminti.

Kartu su kūriniiais turi būti pateikta raštiška tiksli kūrinių metrika: autoriaus vardas, pavardė, adresai (pašto ir elektroninis), kontaktinis telefonas; kūrinio pavadinimas, sukūrimo metai, medžiaga, technika, matmenys (du matmenys – tapybos ir grafikos kūriniams, trys matmenys – skulptūroms), o kūrinių nugarinėje pusėje užrašyta autoriaus vardas, pavardė, kūrinio pavadinimas ir jo sukūrimo metai.

Konkursinei parodai teikiamų kūrinių priėmimo laikas: 2018 m. sausio 20 – vasario 11 d. (darbo dienomis, 10–17 val.).

Konkurso laureatai skelbiami per konkursinės parodos atidarymą 2018 m. vasario 24 d.

Konkursinė paroda veiks 2018 m. vasario 24 – kovo 17 d. Po parodos uždarymo dailės kūrinius reikia atsiimti iki 2018 m. kovo 31 d.

Daugiau informacijos – el. pašto adresais: laimaa@hotmail.com arba vixecern@gmail.com

ČIKAGA, IL

Lietuvos nacionalinės premijos laureatė solistė Asta Krikščiūnaitė (soprano) ir jos mokinė, buvusi detroitietė, Kristina Petrauskaitė (soprano) maloniai kviečia visus į koncertą „Skriski, skriski Lietuvėlėn“, kuris 2018 m. vasario 25 d., sekmadienį, 1 val. po p. vyks Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629). Dainininkėms akompanuos Audronė Kisieliūtė. Nepraleiskite progos pasiklausyti nuostabaus balso dainininkės, jos mokinės dainavimo ir puikaus pianistės grojimo. Auka – 20 dol. Savo apsilankymu paremsite lietuvišką bažnyčią. Koncertą rengia „Po angelo sparnu”.

„Dirvos” inf.

2018 m. balandžio 28 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre (14911 127 St., Lemont, IL 60439) vyks **55-asis metinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas**. Suvažiavimo metu vyks rinkimai į **LF tarybą ir į Kontrolės komitetą**. Trečdalis (5) tarybos narių renkami trejų metų kadencijai, 3 (trys) Kontrolės komiteto nariai renkami vienerių metų kadencijai.

Kandidatus į LF tarybą ir Kontrolės komitetą galite siūlyti iki **š. m. vasario 15 d.** Daugiau informacijos – **www.lietuviufondas.org**



Apdovanojimo raštą Vytautei įteikia VDU rektorius Juozas Augutis.

VDU archyvo nuotr.

JAUNIMAS LTSC ARCHYVUOSE

Nuoširdžiai džiaugiamės archyvuose sulaukę jaunų žmonių, kurie ne tik domisi Lietuvos istorija, kultūra, bet ir savo darbu noriai prisideda išsaugant bei puoselėjant mūsų neįkainojamą paveldą. Pagal Švietimo mainų paramos fondo administruojamą programą Lituanistikos tyrimo ir studijų centre (LTSC) stažuotė atliekanti Ieva Volungevičiūtė apžiū-

rėti mūsų archyvų pasikvietė Viktoriją Noreikevičiūtę, kuri šiuo metu stažuojasi Dr. Vinco Kudirkos lituanistinėje mokykloje Elizabeth (NJ).

University of Illinois at Urbana-Champaign studijuojantis kompiuterių inžineriją Lukas Dumašius mielai noru sutiko mums pagelbėti skaitmeninant LTSC saugomus archyvinius dokumentus.

LTSC inf.

KLIVLANDAS, OH

VASARIO 17 d., šeštadienį, 2 val. po p. – Klivlando universitete (Cleveland State University) – Main Classroom Auditorium. Minėjimas-koncertas

ARGENTINA

Laisvės gynėjų diena. Viso pasaulio lietuviai minės vieną svarbiausių savo istorijos datų – 1991-ųjų sausio 13-ąją.

Prisidėdami prie pilietinės iniciatyvos „Atmintis gyva, nes liudija”, tą dieną 19 val., būrys mūsų draugijos narių bei draugų uždegė žvakutę, ir minute tylos pagerbė kritusius.

XXI Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažia-

„Švęskime Lietuvos šimtmetį kartu. Viena Šeima – Viena Tauta!”

Rengia LB Klivlando valdyba. – CSU Center for International Services.

vimas. Suvažiavimas vyko sausio mėn., 9-14 dienomis, Urugvajuje.

Lietuviai Dakaro ralyje. Sausio 6 d., prasidėjo Peruje 2018 m. *Dakaro Raly*, tesis per Boliviją ir baigsis sausio 20 d. Argentinoje. Jame dalyvauja lietuviai Benediktas Vanagas, Antanas Juknevičius ir Vaidotas Žala, taip pat ir motociklininkas Balys Barauskas.

Susivienijimo lietuvių Argentinoje inf.

PAAIŠKINTA, KAIP KGB AGENTŲ SĄRAŠAS TURI BŪTI VERTINAMAS



Tinklapis www.kgbveikla.lt

Šių metų sausio 5 d. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro interneto svetainėje www.kgbveikla.lt baigtas viešinti agentų archyvinių asmens bylų registracijos žurnalas. Viešinti KGB dokumentus Centrą įpareigojo LR Seimas, 2010 metais priėmęs LGGRTC įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymą. Žurnalo viešinimas pradėtas 2012-ųjų pabaigoje, baigtas 2018 m. sausio 5 d. Išanalizuota 1669 asmenų duomenys. Šis žurnalas nėra ir nebus slaptas dokumentas, jis bus laisvai prieinamas Lietuvos ypatingajame archyve (pagal Liustracijos įstatymo nuostatas nebus skelbiami tik prisipažinę asmenys, kurių žurnale yra 22), rašoma pranešime žiniasklaidai.

2011 m. Valstybės saugumo departamentui perdavus Lietuvos ypatingajam archyviui turėtus KGB dokumentus, tarp kurių buvo ir šis žurnalas, ir šią žinią paviešinus, buvo siūloma žurnalo turinį skaitmeninti ir pateikti visuomenei. Atsižvelgdami į KGB dokumentų specifiką (galimus netikslus arba klaidinančius duomenis) ir fragmentiškumą Centro istorikai tam nepritarė, prisiėmė atsakomybę individualiai išanalizuoti visą prieinamą informaciją apie žurnale minimus faktus ir pateikti ją kartu su papildomais tyrimais ir komentarais.

Pabrėžtina, kad Centro puslapyje, kuriame penkerius metus palaipsniui viešinti žurnalo duomenys, buvo išryškintas svarbus prieraišas: „nežinoma, koku principu ir koku tikslu sudarytas šis žurnalas. Atidžiau ištyrus papildomus archyvinius ir įvairius kitus šaltinius apie sąrašė esamus asmenis, nustatyta, kad dalis užverbuotų asmenų nederbo kaip agentai. Manytina, kad jie sutiko bendradarbiauti tik norėdami ištrūkti iš čekistų nagų. Neatmestina tikimybė,

kad kai kurie asmenys buvo įtraukti į sąrašą operatyviniais ar kompromitavimo tikslais. Sovietinis saugumas kartais (ginkluotos rezistencijos laikotarpiu net dažnai) sąmoningai skleidavo informaciją apie žmogaus tariamą bendradarbiavimą su KGB.”

Darbas, kuris truko 5 metus, buvo nelengvas pirmiausia dėl šaltinių trūkumo. 1990–1991 metais daug KGB dokumentų buvo sunaikinta, arba išvežta į Rusiją, tarp jų ir KGB agentų asmens bei darbo bylos, kurios būtų tiesiausias ir patikimiausias kelias išsiaiškinant agentų veiklą. Informacijos istorikai ieškojo KGB operatyvinių, agentūrinių, baudžiamųjų, spec. patikrinimo bylose.

Analizės duomenys

Paviešintasis sąrašas, kaip ir daugelis KGB dokumentų, turi būti vertinamas kritiškai, rašo LGGRTC pranešime spaudai. Visas agentų registracijos žurnalas parašytas ranka, keli pabaigoje įrašyti asmenys, įrašyti kiek kitu rašikliu, kita rašysena. Istorikai pabrėžia, kad neišlaikyta chronologinio eiliškumo, todėl žurnale pateiktų duomenų patikrinimui buvo skirtas ypatingas dėmesys. Tarp pabaigoje įrašytų asmenų yra ne tik Donatas Banionis, Saulius Sondeckis, bet ir Antanas Urbonas, kuris išdavė Adolfą Ramanauską-Vanagą – dėl jo bendradarbiavimo su KGB abejonių nekyla. Pabaigoje įrašytas ir Vincas Sladkevičius, tačiau jo įrašymo aplinkybės pabaigoje lieka neaiškios – kiti dokumentai rodo, kad V. Sladkevičius buvo verbuotas 1958 metais, tačiau nebendradarbiavo (agento darbo byla neužvesta) ir po metų iš agentūrinio tinklo išbrauktas bei ištremtas į Nemunėlio Radviliškį. Tačiau šalia įrašytas ir kitas vyskupas Liudvikas Povilonis, apie kurio ryšius su KGB buvo įtariama ir sovie-

tmečiu, taip pat Krizostomas Labanauskas, buvęs partizanas, pasukęs išdavystės keliu.

Visi į sąrašą įrašyti agentai buvo verbuojami LSSR KGB arba kitų KGB padalinių. Tačiau ne visi su sovietiniu saugumu norėjo bendradarbiauti, be to, ne visų agentų darbas vertintinas vienodai. Kai kurie partizanų karo metu suimti ryšininkai, partizanai ar nesusiję su partizanais žmonės, norėdami ištrūkti iš NKVD, sutikdavo tapti agentai ar informatoriais, tačiau paleisti pasitraukdavo į mišką (Nr. 6 – Motiejus Paškonis, Nr. 198 – Antanas Jankauskas), o apie verbavimą pranešdavo partizanams ar artimiems žmonėms (Nr. 12 – Aldona Paulavičiūtė, Nr. 38 – Aldona Sipavičiūtė, Nr. 260 – Monika Alūzaitė, Nr. 282 – Antanas Valaitis) arba slapstydavosi kitur (Nr. 25 – Petras Kudirka). Buvo su pagrindžiu susijusių žmonių, kurie užsiverbuodavo leidus partizanams ir su jais derinant teikdavo NKVD-MGB dezinformuojančius pranešimus (Nr. 41 – Vaclovas Švarskis). Kai kurie žmonės, po verbavimo bandė saugumiečius klaidinti, teikė jiems nenaudingas žinias, vengė bendradarbiauti (Nr. 39 – Petras Taluntis, Nr. 44 – Antanas Kairys, Nr. 221 – Vladas Tamulevičius, Nr. 313 – Juozas Lostys), kiti, nenorėdami bendradarbiauti, pasitraukdavo į Vakarus (Nr. 2 – Vaclovas Sidzikauskas). Pasitaikė atvejų, kuomet žmogus buvo užverbuotas, priverttas bendradarbiauti, bet nenorėdamas to bandė trauktis į Vakarų valstybes (Nr. 1099 – Rimantas Mažuika, Nr. 1469 – Aloyzas Jurgutis, Nr. 1508 – Ričardas Daunoras). Pastariesiems dėl to buvo iškeltamos baudžiamosios bylos.

Šalia minėtų asmenų, registracijos žurnale įrašyti agentai, kurie išdavė partizanus, ir už tai

buvo jų nubausti mirtimi partizanų karo lauko teismo sprendimu (Nr. 8 – Nikodemus Podrezas, Nr. 17 – Bronius Jedeška, Nr. 31 – Antanas Muralis, Nr. 32 – Jokūbas Briedis, Nr. 60 – Jonas Orlingis);

agentai smogikai, savo rankomis žudę partizanus, tarp jų ir nelietuviai, nesusiję su pagrindžiu, pasitelkti kaip smogiamoji jėga (Nr. 63 – Pranas Monstys, Nr. 66 – Klaudas Venigeris, Nr. 73 – Povilas Mackevičius, Nr. 76 – Julius Bervingė, Nr. 92 – Michailas Žada, Nr. 135 – Juozas Kairys, Nr. 223 – Vilius Uzėla, Nr. 240 – Nikolai Melnikas, Nr. 244 – Leonidas Zakrevskij, Nr. 295 – Kazys Vaitkus-Venckus, Nr. 343 – Vasilijus Lapušniakas, Nr. 391 – Bronius Baranauskas, Nr. 431 – Jonas Mockus, Nr. 452 – Zigmas Kašėta, Nr. 455 – Alfonsas Žebrauskas, Nr. 463 – Juozas Jankauskas, Nr. 551 – Antanas Chainauskas, Nr. 552 – Ignas Tamošiūnas, Nr. 718 – Alfonas Radzevičius, Nr. 787 – Bronius Saveikis, Nr. 1086 – Jonas Jankauskas, Nr. 1177 – Juozas Bulka, Nr. 1179 – Jonas Kimštas, Nr. 1282 – Jonas Dabulevičius);

daug žmonių išdavę agentai (Nr. 106 – Vacys Kuodis, Nr. 145 – Vanda Pociūtė, Nr. 222 – Marijona Žulienė, Nr. 246 – Jonas Vendzinskas, Nr. 269 – Bronė Karčiauskaitė, Nr. 371 – Juozas Rudzionis) arba partizanų vadus išdavę, padėję suimti (Nr. 569 Tadas Chodakauskas, Nr. 955 Jonas Šalčius, Nr. 1233 – Jonas Kukauskas, Nr. 1669 – Antanas Urbonas) ar patys partizanus nužudę agentai (Nr. 78 – Kostas Kubilinskas, Nr. 449 – Klemensas Stanaitis, Nr. 548 – Antanas Vaitulionis, Nr. 568 – Adolfas Daubaras, Nr. 642 – Algirdas Skinkys, Nr. 1009 – Albinas Šliužas).

Taip pat žurnale įrašyti ir agentai naudoti užsienyje (Nr. 556 – Viktoras Eidukaitis, Nr. 697 – Pranas Tvaronas, Nr. 1045 – Kurt Genys) arba užverbuoti iš

užsieniečių, įtariamų priklausymu užsienio žvalgyboms, ar tokiems įtariamiesiems sekti (Nr. 603 – Jonas Vaickus). Taip pat esama įrašytų išėiviją šnipinėjusių agentų (Nr. 1451 – Vytautas Mačiuka).

Kai kurie agentai teikė paprastus pranešimus apie savo pažįstamų kalbas, nuotaikas, požiūrį į sovietų valdžią arba bendraudami su partizanais juos dezinformuodavo (Nr. 444 – Antanas Mikenis). Stalinizmo metais tokie, iš pažiūros paprasti pranešimai galėjo nulemti kito žmogaus suėmimą, tardymą, kalinimą (Nr. 223 – Jonas Mockus). Registracijos žurnale įrašyti ir vadinamieji kameros agentai, suimti žmonės, kurie per pokalbius išgaudavo informaciją iš kitų suimtųjų ir taip jiems pakenkdavo (Nr. 505 – Ona Stankevičienė, Nr. 545 – Birutė Urbanavičiūtė).

Esama kontroversiškų atvejų, kai užverbuotas agentas išduodavo žmones, bet taip pat bandydavo išsisukti nuo bendradarbiavimo (Nr. 19 – Vytautas Radvila) arba visaip vengė bendradarbiauti, bet iš naujo suėmus ir tardant teikdavo informaciją apie žmones (Nr. 36 – Vladas Krivickas). Pasitaikė atvejų, kai turima žinių dėl agento bendradarbiavimo, bet jis vis tiek būdavo nuteisiamas net mirties bausme. Registracijos žurnale įrašyta ir nemažai kunigų, kurių vieni išduodavo žmones, vykdė režimui palankią politiką tikybos klausimais (Nr. 264 – Stasys Markonis, Nr. 1315 – Nikodemus Švogžlys, Nr. 1327 – Petras Maželis, Nr. 1474 – Povilas Bakšys), kiti bandė išvengti kontaktų su saugumo struktūromis.

Viso tyrimo metu komentarais papildyti 806 atvejai, dar 966 atvejais informacija gauta iš rastų agento kortelių. Kiekvieno žurnale įrašyto asmens istorija yra unikali, turi būti vertinama individualiai, pabrėžia LGGRTC.

LRT



Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (LGGRTC), vykdydamas Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 30 d. priimtą LGGRTC įstatymo 5 straipsnio papildymo įstatymą (Žin. Nr. XI – 962) 2011 m. gegužės 12 d. pradėjo skelbti Lietuvos ypatingajame archyve saugomus dokumentus, liudijančius apie sovietinės represinės įstaigos, kuri Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“ (Žin., 1998, Nr 65-1877) pripažinta nusikalstama organizacija, vykdžiusia karo nusikaltimus, genocidą, represijas, terorą ir politinį persekiojimą SSRS okupuotoje Lietuvos Respublikoje, t. y. Valstybės saugumo komiteto (rus. *KGB*) – veiklą Lietuvoje. **LGGRTC**

PO 25 METŲ PERTRAUKOS PRESTIŽINĖJE LONDONO MENO REZIDENCIJOJE – LIETUVIŲ MENININKAS



Menininkas Robertas Narkus.

LR KM

Prieš mažiau nei mėnesį Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėje Karalystėje ir Lietuvos kultūros institutas kvietė lietuvius menininkus pasinaudoti neeiline galimybe ir dalyvauti konkurse stipendijai didžiausioje tarptautinėje rezidencijų programoje „Delfina Foundation” gauti. Rezidencijos laimėtoju tapo menininkas Robertas Narkus. „Delfina Foundation” stipendiją yra laimėję tokie garsūs menininkai kaip Mark Wallinger, Jane ir Louise

Wilson, Tacita Dean, Martin Creed, Glenn Brown ir Chantal Joffe. Pasak „Delfina Foundation”, konkursas sulaukė net 50 paraiškų iš Lietuvos menininkų. Nors dauguma kandidatų turėjo stiprius performatyvių praktikų ir projektų pasiūlymus, „Delfina Foundation” komisija, kurią sudarė „Delfina Foundation” kuratorė Hena Lee ir direktorius Aaron Cezar atrinko menininką Robertą Narkų, kurio meninės praktikos ašis – performatyvumas.

Robertas Narkus veikia tam tikrais principais, kuriais organizuoja ne tik savo meninės produkcijos gamybą, bet ir savo mąstymą, santykius su visuomenės nariais ir korporacijomis. Prieš 25 metus rezidencijų programoje, 1992-ais metais rezidencijų programoje, kuri tada dar buvo įsikūrusi Londono rytuose – Stratforde, dalyvavo lietuvių menininkas Deimantas Narkevičius, kuris Naujųjų metų išvakarėse Nacionalinėje dailės galerijoje

atidarė savo parodą „Dėmės ir įbrėžimai”. Tuo metu „Delfina Foundation” programa vadinosi „Delfina Studio Trust”. Deimantas Narkevičius teigia, kad buvimas Londone suteikė įžvalgų, kurios kardinaliai pakeitė jo domėjimosi lauką ir pasaulėžiūrą. „Delfina Foundation” – tai menininkų rezidencija, kurioje ugdomi naujosios kartos menininkai ir kuratoriai. Įsikūrusi naujai renovuotuose Edwardian namuose netoli Bekingemo rūmų, ši nevyriausybinė organizacija puoselėja meno talentus, rūpinasi rezidencijų ir viešųjų programų paramos klausimais. Organizacija bendradarbiauja ne tik su Jungtinės Karalystės, bet ir tarptautiniais partneriais visame pasaulyje iš Šiaurės Afrikos, Afrikos, Brazilijos, Turkijos, Bangladešo, Indijos, Čekijos ir kitų šalių institucijomis ir menininkais. Tai yra globaliai veikiantis ir pasaulinio garso meno fondas. „Delfina Foundation” įkurtas filantropės Delfina Entrecanales, kuri už savo labdarinę veiklą yra gavusi Didžiosios Britanijos karalienės Britanijos imperijos komandoro ordiną (CBE). Projektas vykdomas bendradarbiaujant Lietuvos kultūros atašė Justei Kostikovaitei, Lietuvos kultūros institutui

ir rėmėjams – meno entuziastėms Ilmai Nausėdaitei, Monikai Mačiulytei bei Londono „British-Lithuanian Society”. Robertas Narkus gimė 1983 m. Vilniuje. Jis yra Patafizikos instituto ir menininkų dienos centro „Autarkia” Vilniuje įkūrėjas, eksperimentinės inžinerijos stovyklos „eeKūlgrinda” bei menininkų bei technologijų ir mokslo kompanijų bendradarbiavimo platformos „Vizionierius” organizatorius. Menininkas 2010 m. apsigynė Vilniaus dailės akademijos Fotografijos ir medijų meno magistro laipsnį, o 2015 m. meno magistro laipsnį „Sandberg institute” Gerrit Rietveld meno akademijoje Amsterdame. Robertas Narkus kuria fotografijas, instaliacijas ir skulptūras, videofilmus, naudoja rastus objektus, taip pat yra vienas pirmųjų menininkų kūrybai naudojęs virtualios ir papildytos realybės medijas. Savo meninę praktiką kūrėjas apibūdina kaip aplinkybių vadybą atsitiktinumų ekonomikoje: „Meninis metodas, kurį vystau, remiasi verslo modelių adaptacija, kai meno kūriniai atsiranda kaip šalutiniai efektai, tai yra kaip artefaktai, trofėjai, įrankiai, priemonės, scenografija, butaforijos siekiant tam tikro tikslo”.

LR KM

ALEKSANDRAS GUOBYŠ

TENAI GIMTINĖ, VAIKELI...

Esė

(Tęsinys, pradžia „Dirvos” sausio 2 d. laidoje)

Ji, kaip koks metalinis aparatas, lengvai brovėsi per tą šabakštyną, kad net mano mama stebėjosi: -Dilgės nudegins gi tau rankas! Bet ji visai mamos neklausė. Tas raudonas avietes taip greit skynė, kad nė nesumojom, kaip krepšyje staiga nebeliko vietos. Paskui ta miško šeimininkė pakvietė užsukti į savo sodybą. Kaip ji džiaugėsi, kad čia su sūnumi-eiguliu gyvena kaip rojuje. Pasakojo, kad sūnus labai myli mišką, kiekvieną dieną aplanko savo valdas, pažymi specialiais ženklais kiekvieną medį – ar ligos pagautą, ar vėjo sudraskytą. Kaip kitą dieną su miško darbininkais juos atsargiai ištraukia, supjausto ir veža į malkoms arba statybinėms medžiagoms skirtas aikštes. Eigulio motina džiaugėsi, kad sūnus labai myli ir miško gyvūniją. Prisipratino zuikių šeimynėlę. Kasdien jiems neša morkų, burokų, bulvių... Paukščiams įrėngė įvairių le-

syklėlių. Jis valandų valandas mėgsta klausytis jų čiulbesio. Kartais susigraudina. Gailisi, kad tų žvėrelių ir paukštelių labai sunkus gyvenimas. Ypač žiemą, kai miškas apsikloja storu sniego sluoksniu ir tiems vargšams nebėra kuo maitintis. -Vasarą dažnai mus lanko ir kito mano sūnaus Jono šeimyna iš Varniškių. Jie gyvena prie ežero. Todėl dažnai mums atneša žuvies, – džiaugėsi šeimininkė. – O vaikai, kai tik ateina pas mus, nuo ryto iki vakaro būna miške, ieško lapių olų, mėgsta gąsdinti kiškius, parsineša iš lizdų iškritusius paukštelius, juos drauge su dėde gydo ir globoja. Kurį laiką pasišnekučia-vusios, abi besišypsodamos atsisveikino. Mama man liepė pabučiuoti šeimininkei ranką – padėkoti už raudonų aviečių sklidiną krepšį ir baravykų bei raudonikių būrį, susispaudusį rietuvėį. Užtruko beveik visa vasara, kol surentėme labai gražų, skarda dengtą gyvenamąjį namą su plačiais langais ir tvirtomis durimis. Brolis Povilas

išpjaustė langų ir durų papuošalus liaudies motyvais, iš medžių šakų išpynė įspūdingą darželio tvorą, motina prisodino gražiausių gėlių, žydinčių nuo ankstyvo pavasario iki vėlyvo rudens. Važiuojome į Anykščių medelynus, sodyboj pražydo įvairiausių rūšių obelys, vyšnios ir slyvos, net septyni aviliai ėmė dūgžti sode... -Pagaliau sulaukėme laimingų metų, – vieną popietę, šeimynai susėdus sodo paunksmėje, kalbėjo tėvas. – Mūsų vaikai mokosi gimnazijoje, mūsų sodyba visoj apylinkėj šviečia skardinais stogais, vasarą laukuose gausi gyvulių banda, žaliuoja, auga ir bręsta derliaus gėrybės. Manau, kad prieš pat rugiapjūtę reiktų surengti Padėkos šventę, sukviečiant mūsų plačią giminę. -Tai bus pasaulinė giminės puota! -entuziastingai įsiterpė brolis Povilas. - Žinoma, kad pasaulinė! - chorą pritarė mažesnieji vaikai. - Jeigu šitaip, tai klausykite,- atsistojo motina, - artėja Marijos Magdalietės atleidai. Abu broliai su seserimis Fausta ir Birute iki sekmadienio sutvarkysite mūsų sodybos kiemą taip, kad visi svečiai pasijustų kaip pasakoj. Jūs

fantazijai mudu su tėvu netrukdsime! Žinoma, kad tėvai netruk-dė. Tiktai kai mes darbuodavomės kieme, jie kur buvę – nebuvę, džiugesio pilnais balsais vis dundino: Stalą patraukite arčiau svirno... Vidury kiemo įrenkite paaukštintimą muzikantams. Šokių aikštelę „apsodinkite” žaliais berželiais. Šalia muzikantų įtvirtinkite aukštą stiebą su trispalve vėliava jos viršūnėje. Dešinėje kiemo pusėje parenkite aikštelę transporto priemonėms. Iš Kauno, Utenos, Aknystų atvyks bent keturi automobiliai – tavo krikšto tėvas Povilas, prezidento Antano Smetonos sargybos viršininkas su žmona, mano brolis, Lietuvos kariuomenės majoras Juozas su žmona, Utenos apskrities vyr. gydytojas Vladas, ką tik atšokęs su mano seserimi Otilija vestuves, ir Aknystų dvarininkė Emilija Jelinskaitė-Venslovavičienė, mūsų senelio bičiulė. Iš Svėdasų, Anykščių ir Leliūnų – bent keli motociklai, o kiti – su ristūnais žirgais iš Antalgės, Kalvelių, Aknystėlių, Užpalių, Kamajų, Varniškių, Vyžuonų, Svėdasų... Tai įvyko 1939 m. vasarą, liepos pabaigoje, prasidėjus di-

diesiems rugiapjūtės darbams, ir atvykusių svečių kalbos sukosi apie pirmuosius nukirstus rugių pėdus, apie puikiai užderėjusį derlių, apie būsimus skalsius aruodus... Pirmą kartą šioje mūsų sodyboje prisirinko tiek svečių! Man ypač patiko atvykusieji su automobiliais. O tai tuomet mūsų krašte buvo labai nematytas reginys. Sekmadieniais vykstant į bažnyčią, kartais kelyje sutikdavome vienus kitus burzgiančius ratus. Pralėkdavo pro šalį, sukeldami dulkių debesis, pabaidydami arklius ir žmones, tuo viskas ir pasibaigdavo. O čia net keturi automobiliai! Ir dar kur – mūsų kieme! Atsimenu, mes visi keturi vaikai stovime kieme netekę amo, o automobilių durelės tik trinkt, trinkt, atsidaro, užsidaro, iš ten lipa išsipošusios ponios, jų vaikai ir pagaliau patys vairuotojai. Visi sveikinamės, bučiuojame ponioms rankas, o pusbroliams ir pusseserėms tik šiepiamės... Bet mums daugiausia imponavo kariškiai, jų labai gražios lietuviškos uniformos. Majoro dėdės Juozo pasmakrėje akis traukė kryžius ir ant krūtinės ordinus ir medalius žyminčios juostos.

(Bus daugiau)

KAIŠIADORIŲ SAVIVALDYBĖS KULTŪROS PREMIJA – VYTAUTUI ALEKSANDRUI MARKEVIČIUI



Premiją V. A. Markevičiui (dešinėje) įteikia Kaišiadorių r. savivaldybės meras Vytenis Tomkus (kairėje).

G.Markevičiaus nuotr.

Kaišiadorių rajono savivaldybė turi gražią tradiciją – metams baigiantis įvertinti kultūrai nusipelnusius žmones „Kultūros premija“. Nedidelė tai suma, tačiau esmė visai ne piniguose – svarbiausia, kad derama pagarba atiduodama Lietuvos kultūrai pasišventusiems žmonėms. Šią pagarbą dar labiau pabrėžia premijos įteikimo aplinkybės: ji įteikiama Kaišiadorių Kristaus Atsimainymo katedroje. 2017 metų Kaišiadorių r. savivaldybės premija buvo įteikta trims Kaišiadorių r. gyventojams: Antanui Algirdui Bernatoniui, Kaišiadorių vyskupijos generalvikarui Algirdui Jurevičiui ir rumšiškėnui Vytautui Aleksandrui Markevičiui. Štai kas rašoma premijos rašte: „Kaišiadorių r. savivaldybės kultūros

premijos laureatui Vytautui Aleksandrui Markevičiui už aktyvią kultūrinę veiklą, įgyvendinant istorinio ir literatūrinio paveldo išsaugojimo, jo prieinamumo visuomenei iniciatyvas, jaunosios kartos patriotizmo ir meilės savo Tėvynei supratimo ugdymą ir Kaišiadorių krašto garsinimą“.

Vytautas Aleksandras Markevičius (g. 1936 m.) – rumšiškietis inžinierius statybininkas, ilgą laiką dirbęs „Žemės ūkio statybos projektavimo institute“ Kaune, dabar pensininkas. Sovietmečiu platino bažnytinę „Kroniką“ ir kitą draudžiamą literatūrą, buvo aktyvus Sąjūdžio iniciatorius ir dalyvis, visuomenininkas, daug kam pažįstamas kaip Vasario 16-osios minėjimų Kruonio šile renginių, Pravieniškių 1941 m. birželio 26-osios aukų ir Pašuliuose

1945-04-12 žuvusių 12 partizanų minėjimų pagrindinis iniciatorius ir organizatorius, Laptevų jūros tremtinių žeminės ir partizanų bunkerio Lietuvos liaudies buities muziejuje statytojas. Didelis V. A. Markevičiaus darbas – poeto Aisčio tėviškės memorialinės aplinkos sukūrimas (čia jis darbavosi su a. a. Leonu Juozoniu), poeto muziejaus Rumšiškėse įkūrimas, kuriam visus, ypač rumšiškėnus, žavi senųjų Rumšiškių, dingusių po Kauno mariomis, natūralaus reljefo maketas. Žinoma, šiuos darbus atlikti padėjo bendražygiai – vienas iš jų yra muziejininkas, humanitarinių mokslų daktaras Eligijus Juvencijus Morkūnas.

V. A. Markevičius atlieka ir švietėjišką misiją - sukūrė „Sąjūdžio“ parodą, kurią nuo 2006 m. demonstruoja

švietimo įstaigose (sutaręs su jų vadovais) per pilietinio ugdymo pamokas. Paroda skirta supažindinti jaunąją kartą su sovietų imperijos žlugimo etapo įvykiais Lietuvoje, Sąjūdžio atsiradimu ir įvairių to meto politinių veikėjų veikla. Joje primenami Raudonosios Armijos nusikaltimai, sovietmečio realijos, M. Gorbačiovo „perestroikos“ tikrieji tikslai, tautinės savimonės žadinimas atstatant sovietų nugriautus kryžius ir paminklus, eksponuojami pirmieji Sąjūdžio leidiniai, pirmųjų laisvų rinkimų ir referendumų dokumentai, nuotraukos ir t. t. Su šia paroda aplankyta kone pusantro šimto Lietuvos mokyklų ir gimnazijų.

V. A. Markevičius, nepaisant garbaus amžiaus, tebėra aktyvus seminarų, talkų, sutvarkant memorialinę vertę

turinčius objektus, kitų patriotinių iniciatyvų organizatorius ir dalyvis.

2005-11-28 (LGGRT centro gen. direktoriaus įsakymas Nr. 1V-181.) V. A. Markevičius buvo pripažintas neginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviu ir jam suteiktas Laisvės kovų dalyvio teisinis statusas.

Vienas iš įvertinimų, kuriais didžiuojasi šiaip jau nemėgstantis girtis Vytautas, yra Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuotos akcijos „Vasario 16-ąją švęsk linksmiai ir išradingai“ 2013 metų laureato statusas ir Prezidentės ta proga įteikta Trispalvė.

Belieka palinkėti V. A. Markevičiui sveikatos ir jaunatviškos energijos dirbant Tėvynės garbei.

Gintaras Markevičius



Grazina Meilutienė, J. Aisčio muziejaus direktorė ir Vytautas A. Markevičius „Dirvos“ laikraščio redakcijoje 2011 m. *G.Markevičiaus nuotr.*

DĖL ALKOHOLIO REKLAMOS UŽSIENIETIŠKUOSE LEIDINIUOSE – IŠIMTYS

Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos nariai Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Vytautas Kernagis, Monika Navickienė, Ingrida Šimonytė, Vytautas Juozapaitis, Laurynas Kasčiūnas, Dainius Kreivys, Andrius Kubilius, Mykolas Majauskas ir Žygimantas Pavilionis pateikė Alkoholio kontrolės įstatymo 29 str. pakeitimo projektą, kuriame siūloma numatyti reklamos draudimo išimtį importuotiems leidiniams užsienio

kalba, leidžiamiems užsienyje registruoto juridinio asmens.

Viešojoje erdvėje pastarosiomis dienomis kilus visuomenės pasipiktinimui dėl užsienio žurnalų niokojimo išplėšiant puslapius su reklaminiiais alkoholio pranešimais ar vizualizacijomis, parlamentarai teikia pasiūlymą perteklinėms įstatymo nuostatoms taisyti. Pateiktame pasiūlyme numatoma, jog reklama nelaikoma informacija apie alkoholinius gėrimus importuotuose leidiniuose

užsienio kalba, kurio leidėjas yra užsienyje registruotas juridinis asmuo.

„Esame liudininkai didelio sveikatos apsaugos ministro A. Verygos entuziazmo, tačiau akivaizdu, kad trūksta profesionalumo įgyvendinant alkoholio reklamos kontrolę. Sudarkyta, cenzūruojama užsieninė spauda daro gėdą mūsų Valstybei ir piktina kokybiškų leidinių laukiančius gyventojus. Todėl taisant padėtį, teikiame šią pataisą, kuria alkoholio reklamos ribojimas nebūtų taikomas tarptautinei rinkai skirtai periodikai. Tokiu būdu nebūtų baudžiami vartotojai gaudami nekokybiškus ir sudarkytus leidinius. Galų gale tabako kontrolės įstatyme yra numatyta išimtis užsienio leidi-

niams, ir šita nuostata veikia tinkamai, todėl nematome priežasčių, kodėl toks pats principas negalėtų būti pritaikytas ir alkoholio kontrolės įstatyme“, – teigė TS-LKD frakcijos seniūno pavaduotoja R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

Šiuo metu įstatyme numatoma reklama nelaikyti Europos juridinių asmenų ar jų filialų registruotus pavadinimus ir prekių ženklus, kai jie pateikiami iškabose ant šių įmonių, Europos juridinių asmenų ar jų filialų buveinės ar padalinio pastato ir valdomo transporto.

„Valstiečių kovos už tautos išblaivinimą sukeltas spaus-

dintų leidinių plėšymas yra ne kas kita, kaip elementarus vandalizmas. Man tai kelia asociaciją su nacistinės Vokietijos laikais, kuomet viešai buvo deginamos ideologijos neatitinkančios knygos. Nors ministras A. Veryga ir giriasi, kad pats iš spausdintų leidinių plėšo jo pasaulėvaizdžio neatitinkančius lapus, man kyla didelis klausimas, kas iš tiesų labiau kenkia mūsų vaikams: alkoholio reklama ar matymas, kad tavo supratimo neatitinkančius dalykus galima cenzūruoti grubiausiu būdu“, – stebėjosi V. Kernagis.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
 Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM
 Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
 Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

IŠ SIBIRO PARVEŽTA ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS SKULPTŪRA STOVĖS VILNIAUS ARKIKATEDROJE

Laisvės gynėjų dieną, sausio 13-ąją Vilniaus arkikatedroje bazilikoje buvo laiminama atnaujinta Tremtinių koplyčia, kurioje nuo šiol stovės ir iš Sibiro, Korbiko gyvenvietės, lietuvių tremtinių kapinių parvežta Švč. Mergelės Marijos skulptūra.

Sibiro Madona Vilniaus arkikatedroje bazilikoje sausio 13 d. buvo laiminama kaip išskirtinė Lietuvos tremtinių istorijos liudytoja. Krasnojarsko krašte, Korbiko kapinėse stovėjusi Švenčiausioji Mergelė Marijos skulptūra ištremtiems lietuviams buvo maldų vieta.

Beveik dviejų metrų aukščio medinę skulptūrą pagal atviruką 1955-aisiais išdrožė tremtinys Jonas Maldutis. Korbiko kapinėse ji ištovėjo pusšimtį metų. Kai lietuviai iš



Švč. Mergelės Marijos skulptūra.

LRT laidos stop kadras.

tos vietos išsikėlė, skulptūrą pamatė tremties vietas lankęs, taip pat tremtinys Rimvydas Racėnas.

„Pradėjau žiūrėt, kad

skulptūra vos ant kojų stovi ten ir pasmerkta sunykimui, ir kilo mintis, kas iš to, kad ji supus ten patvory kur nors, čia yra toks labai retas atvejis, galbūt,

vienintelis, unikalus visam pasauly. Bent jau tremtinių pasauly tai tikrai, reikia kaip tai gelbėti”, – sako R. Racėnas.

LRT

LIETUVOJE VALSTYBINIUS MUZIEJUS MOKSLEIVIAI NEMOKAMAI GALĖS LANKYTI NUO VASARIO

Lietuvos Kultūros ministerijai pavaldžiuose muziejuose moksleiviai nemokamai galės lankytis jau nuo vasario, sako kultūros ministrė Liana Ruokytė-Jonsson.

„Tikėtina, kad nuo vasario mėnesio mes jau galėsime atverti duris moksleiviams nemokamai. Šiuo metu renkama informacija, kurie muziejai dalyvaus projekte (...). Numatyta sukurti visą modelį nemokamo muziejų lankymo ne tik moksleiviams, bet ir socialinės atskirties grupėms.

Tad mums reikalinga informacija bus testuojama, bus renkami duomenys, kad galėtumėme tinkamai tą modelį parengti, numatyti reikiamas lėšas kitų metų biudžete”, – žurnalistams ketvirtadienį sakė ministrė.

Anot jos, šiai valstybės atkūrimo šimtmečio proga gimusiai idėjai įgyvendinti numatyta 600 tūkst. eurų.

Nemokamai muziejus lankyti moksleiviams leidžia ir dalis savivaldybių, pavyzdžiui, Alytaus, Klaipėdos

miestų.

Nuo pernai rugsėjo jau vyksta projektas „Vasario 16-osios kūrėjai ir puoselėtojai” – moksleiviams rengiamos nemokamos edukacinės programos muziejuose.

Ministrė sakė, kad ilgainiui, įvedus vadinamąjį kultūros pasą – tam tikrą nemokamų kultūros paslaugų krepšelį 1–12 klasės moksleiviams, numatoma įtraukti ir daugiau kultūros bei meno įstaigų, kurias nemokamai galėtų lankyti vaikai bei jaunimas. **LRT**

ĮTEIKTA K. BARĖNO PREMIJA JAUNIESIEMS RAŠYTOJAMS

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje devintą kartą įteikta išeivijos rašytojo Kazimiero Barėno literatūros premija jauniesiems rašytojams. 2017-ųjų metų laureate tapo rašytoja klaipėdietė Virginija Rimkaitė.

Klaipėdos universiteto lietuvių filologijos ir režisūros bei teatrologijos studijas baigusiai V. Rimkaitei – praėję metai išskirtiniai. Pagal jos pjesę pastatytas spektaklis, Lietuvos rašytojų sąjungos

leidykla prozos rankraštį pripažino geriausiu „pirmosios knygos” konkurse. Dabar skirta K. Barėno premija už apysaką „21 a”.

„Žinojau anksčiau, bet ar tikėjausi ją gauti tikrai ne. Tai buvo produktyvūs metai, gal tikslesnis žodis, duok, Dieve, dar tokių”, – sako V. Rimkaitė.

Devintą kartą teikiama kraštiečio, išeivijos rašytojo K. Barėno premija siekiama paskatinti jaunus prozininkus iki 35 metų.

LRT

S. LOZORAIČIO PREMIJA SKIRTA VASARIO 16-OSIOS AKTĄ RADUSIAM L. MAŽYLIUI

Lietuvos žurnalistų draugijos įkurta Stasio Lozoraičio premija skirta Vytauto Didžiojo universiteto profesorui Liudui Mažyliui, pernai Vokietijos archyve radusiam Vasario 16-osios aktą.

„Lietuvos visuomenė profesorių politologą L. Mažylį labiausiai įsidėmėjo dėl pernai jo surastų 1918 metų vasario

16-osios nepriklausomybės akto originalų lietuvių ir vokiečių kalbomis. Tačiau profesorius L. Mažylis ne mažiau nuveikė populiarindamas Lietuvoje vakarietiškos žurnalistikos principus, nuodugniai tyrinėjo Atgimimo laikų (1990–1991 metų) lietuviškos žiniasklaidos vaidmenį atkuriant, ginant, stiprinant vals-

tybę”, – teigiama Žurnalistų draugijos pranešime.

Be to, L. Mažylis 1990–1993 metais buvo dienraščio „Kauno laikas” vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas, 1993–1998 metais – Kauno miesto savivaldybės atstovas spaudai, spaudos centro vadovas. Jo rašinius yra spausdinę „Kauno aidas”, „Lietuvos aidas”, „Tėvynės sargas”, „Apžvalga”, „Savivaldybių žinios”, „Veidas”. Dabar L. Mažylis – LRT dokumentinių apybraižų ciklo „Šiandien prieš 100 metų” vedėjas.

Apdovanojimas buvo įteiktas sausio 11 d. Kaune, istorinėje prezidentūroje.

S. Lozoraičio žurnalistinė premija įsteigta 1998 metais. L. Mažylis – dvidešimtas jos laureatas.

Premija už žurnalistinę veiklą skiriama už aktualiausius ir ryškiausius spaudoje, radijuje, televizijoje ar internetinėje žiniasklaidoje paskelbtus žurnalistų kūrinius, vertingą ilgametę žurnalistinę veiklą. **LRT**

LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJA SIŪLO NEPRITARTI ĮSTATYMI DĖL VYČIO LUKIŠKIŲ AIKŠTĖJE

Kultūros ministerija siūlo nepritarti Seime svarstomam įstatymo projektui, kuriuo būtų įtvirtinta, kad Lukiškių aikštėje turi stovėti Vyčio monumentas.

Kultūros ministerija pažymi, kad nepriimta teisinė situacija, kai konkretus įstatymas skiriamas konkrečiam vienkartiniam atvejui, t. y. siekiui įtvirtinti, kas turėtų tapti dominuojančiu Lukiškių aikštės akcentu.

Sprendimą dėl šio nutarimo projekto turės priimti Vyriausybė.

Seimas po pateikimo yra pritaręs įstatymo projektui, kad „dominuojančiu Lukiškių aikštės akcentu turi būti joje įrengtas memorialas Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę aukoms ir istorinį Lietuvos laisvės kovų simbolį Vytį vaizduojantis monumentas”. Dėl jo paprašyta vyriausybės išvadoje.

Išvados projekte Kultūros ministerija taip pat pažymi, kad jau yra įvykęs konkur-

sas dėl Lukiškių aikštės monumonto ir „Vyčio paramos fondo remiamas projektas, ekspertams ir visuomenei įvertinus šią iniciatyvą ir projektą, nebuvo pripažintas geriausiu”.

Kultūros ministerija taip pat atkreipia dėmesį, kad biudžete monumntui Lukiškių aikštėje pastatyti yra skirta 500 tūkst. eurų, tuo metu iniciatoriai projekte nurodo, kad jam įgyvendinti reikėtų milijono eurų.

„Siūlomas įstatymo projektas neatitinka Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo, jame taip pat nenurodyti lėšų šaltiniai, iš kurių siūloma jį įgyvendinti”, – sakoma ministerijos parengtame išvados projekte.

Memorialas rekonstruotoje Lukiškių aikštėje turi būti pastatytas iki kitų metų gruodžio 1-osios, jam įrengti Kultūros ministerija skirs iki 500 tūkst. eurų, darbus vykdys Vilniaus savivaldybė. **LRT**

„DIRVAI” AUKOJO:

J.Sandargas, Clermont, FL.....	200
W.Maclean-Felts, Suffolk, UK.....	175
V.Vaskys, Philadelphia, PA.....	100
Anonimas, Eastlake, OH.....	45
B.Balčiūnas, Annapolis, MD.....	45
R.Kubiliūnas, Willoughby, OH.....	40
M.Gruzdys, Rocky River, OH.....	25
V.Banevičius, Westborough, MA.....	5
B.Palski, Sun City Ctr., FL.....	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame



Prof. Liudas Mažylis.

LŽ

RŪTA MEILUTYTĖ TRENIRUOSIS JAV

Pajėgiausia Lietuvos plaukikė Rūta Meilutytė baigė darbą su treneriu Pauliumi Andrijausku. Lietuvos plaukimo federacija (LPF) nusprendė nepratęsti sutarties su šiuo plaukimo specialistu, kurio prižiūrima olimpinė čempionė pernai Europos trumpojo baseino čempionate Kopenhagoje iškovojo du aukso medalius, o Pasaulio plaukimo čempionate Budapešte – dvi ketvirtąsias vietas, rašoma pranešime žiniasklaidai.

Pasak LPF prezidento Emilio Vaitkaičio, sprendimas priimtas išanalizavus visų metų darbą. Nors pasiekti rezultatai nenuvylė, tačiau ilgalaikėje perspektyvoje, tęsiant darbą stovyklose, nebuvo galimybės R. Meilutytei užtikrinti nuolatinės treniruočių komandos.

„Pasibaigus metams, federacija vertino visą 2017 m. pasirengimo ciklą. Akivaizdu, kad tai buvo labai sudėtingas sezonas. Pasiekimais likome patenkinti, matome pagerėjimą ne tik plaukikės rezul-

tatuose, tačiau ir technikoje. Taip pat pagerintos funkcinės savybės, buvo įvesta nauja rungtis – 200 m krūtine nuotolis. Tai džiugina. Tačiau sportininkui svarbiausia aplink save turėti komandą, jausti konkurenciją, turėti galimybę nuolat pasitikrinti savo jėgas. To, stovyklaujant užsienyje 10 mėnesių per metus, užtikrinti niekaip negalime, todėl teko atsižvelgti į Rūtos interesus žvelgiant į ateitį ir priimti tokį sprendimą”, – išsiskyrimo su treneriu priežastį aiškino E. Vaitkaitis.

Sausio 13 d. R. Meilutytė iškeliavo į Jungtines Amerikos Valstijas ir pradėjo darbą treniruočių stovykloje su vietos specialistu Davidu Marshu, vyriausiuoju Kalifornijos universiteto San Diego (*University of California San Diego*) plaukimo ir šuolių į vandenį programų treneriu.

Per savo karjerą šis amerikietis yra treniravęs kone 50 olimpiečių iš 19 pasaulio šalių. Daugiau nei 30 m. trenerio patirtį skaičiuojantis plaukimo specialistas 3 olimpinius ci-

klus buvo JAV vyrų plaukimo rinktinės trenerio asistentu, o 2016 m Rio olimpinėms žaidynėms buvo paskirtas vyriausiuoju JAV moterų rinktinės, iškovojusios 16 medalių, treneriu.

Jo vadovaujamoje elitinių plaukikų komandoje šiuo metu treniruojasi ir viena R. Meilutytės konkurenčių amerikietė Katie Meili, Brazilijoje iškovojojusi olimpinę bronzą 100 m krūtine rungtyje, o 2017 m. pasaulio čempionate Budapešte užlipusi ant antrojo apdovanojimų pakylės laiptelio.

R. Meilutytė San Diego treniruosis iki vasario mėn. pabaigos. Po šios treniruočių stovyklos bus priimti galutiniai sprendimai tiek dėl tolimesnių treniruočių vietos, tiek dėl naujojo trenerio parinkimo. Pati sportininkė



Rūta Meilutytė.

bbc.com

neabejojo, kad šie pokyčiai bus tik į naudą.

„Visų pirma noriu padėkoti treneriui Pauliui už darbą praėjusiais metais. Jie buvo tikrai sunkūs, bet, manau, pasiekėme tikrai daug, padarėme nemažą pažangą, kuri atsispindi ir pasiektuose rezultatuose. Linkiu jam sėkmės tolesnėje jo karjeroje. Džiaugiuosi,

kad federacija ieško naujų galimybių, naujų kelių. Turėti šalia savęs pajėgią komandą yra labai svarbu, nes ji nuolat verčia pasitempti, dirbti iš visų jėgų, todėl neabejoju, kad visi šie pokyčiai bus tik į naudą ir galėsiu toliau siekti pačių aukščiausių rezultatų”, – kalbėjo viena Lietuvos rinktinės lyderių.

LRT

2018 M. ŽIEMOS OLIMPIADOS UGNIS ATGABENTA Į P. KORĖJĄ

Šaltuko spaudžiamame Seule, P. Korėjoje sausio 13 d. minios žmonių džiugiai sutiko olimpinės ugnies deglą. Jis mieste bus keturias dienas, o vėliau bus nuneštas į Pjongčangą, kur ateinantį mėnesį prasidės žiemos olimpiada.

Vasarį vyksiančios sporto šventės perspektyvos kiek prašviesėjo, kai Šiaurės Korėja patvirtino, kad atsiųs į olimpiadą savo komandą. Pastaraisiais mėnesiais nerimauta dėl provokuojančio Pchenjano elgesio ir branduolinių ambicijų demonstravimo. Pchenjanas sutiko į vasario 9–25 dienomis vyksiančias žaidynes atsiųsti nežinomą skaičių sportininkų. Manoma, kad juos atlydės aukšto lygio delegacija, sirgaliai, stebėtojai ir menininkų trupė.

Pietų Korėjos dailiojo čiuožimo žvaigždė Park Hee-jin iškėlė deglą į viršų stebint šimtams žmonių, susirinkusių sostinės Sangamo rajone, kur, likus vos kelioms savaitėms iki olimpiados pradžios, vyko olimpinės ugnies sutiktuvės.

Gausybė žmonių skambant tradiciniams korėjietiškų būgnų ritmams fotografavo savo telefonais ir mojavo plakatais, linkėdami sėkmingos olimpiados.

„Džiaugiuosi tapusi pirmąja deglo nešėja Seule”, – žurnalistams sakė Park Hee-jin, dėvėjusi baltai geltoną slidinėjimo kostiumą ir kepurę su bumbulu.

Čiuožikė deglą perdavė kitam estafetės dalyviui. Deglas, nešamas daugiau kaip 600 žmonių, iki antradienio nukeliaus 103 km distanciją visame Seule.

Vėlyvą sausio 13 d., šeštadienį deglas buvo atneštas prie pagrindinio įėjimo į Gjongboko rūmus – svarbiausią Seulo istorinę vietą. Ten buvo surengtas korėjietiškas karališkojo pasivaikščiojimo spektaklis, kuriame dalyvavo šimtai tradiciniais kostiumais pasipuošusių žmonių, o olimpinė ugnis buvo nešama palankinu.

„Pirmyn, Pjongčangai, pirmyn, Korėjos futbole”, – gerbėjams skanduojuo jo vardą, prie Sangamo stadiono, kur vyko 2002-ųjų pasaulio futbolo čem-

pionatas, pradėdamas savo estafetę ištare buvęs Bundesligos žaidėjas Cha Bum-kunas.

Į Pietų Korėją deglas atkeliavo lapkričio 1-ąją, likus 100 dienų iki 2018-ųjų Pjongčango žiemos olimpiados atidarymo ceremonijos.

Pietų Korėjos sporto ir pramogų pasaulio žvaigždžių nešamas deglas apkeliavo visą šalį. Tarp deglo nešėjų buvo ir Kim Yuna, 2010-ųjų Vankuverio olimpiadoje laimėjusi auksą moterų dailiojo čiuožimo rungtyje, o 2014-ųjų Sočio olimpinėse žaidynėse toje pačioje rungtyje iškovojojusi sidabrą.

Olimpinį deglą nešė ir dukart olimpinė čempionė Lee Sang-hwa, šių metų žaidynėse vėl sieksianti aukso 500 m greitojo čiuožimo rungtyje, buvęs JAV pagrindinės beisbolo lygos įžaidėjas Park Chan-ho ir Teksaso „Rangers” beisbolininkas Choo Shin-soo.

Iš viso estafetėje dalyvauja apie 7 500 deglo nešėjų, turėsiančių sukarti daugiau kaip 2 tūkst. kilometrų. **LRT**

lietaus buvo nukeltas.

Už patekimą į aštuntfinalį R. Berankiui atiteko 20 ATP reitingo taškų ir 8010 JAV dolerių premija.

Turnyro prizų fondą sudaro beveik 469 tūkst. JAV dolerių.

ELTA

R. BERANKIS SIDNĖJUJE PRALAIMĖJO

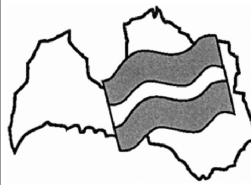
Sidnėjuje (Australija) vykstančio Teniso profesionalų asociacijos (ATP) „World Tour 250” serijos turnyro „Sydney International” vienetų varžybų aštuntfinalyje sausio 10 d. lietuvis Ričardas Berankis 2:6, 1:6 pralaimėjo 29-erių metų prancūzui Adrianui Mannarino (28-oji pasaulio raketė).

27-erių metų lietuvis,

kuris pasaulio reitinge yra 138-as, neatliko nei vieno neatremiamo padavimo, o varžovas – tris. R. Berankis padarė dvi dvigubas klaidas, o prancūzas – vieną. Po sėkmingų pirmųjų padavimų Lietuvos tenisininkas laimėjo vos 45 proc. galimų taškų (A. Mannarino – 91 proc.).

Šis susitikimas turėjo įvykti dar sausio 9 d., bet dėl

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!



Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org

www.facebook.com/latvianclevelandcu



JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga



William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

Savings 0.90%
IRA 1.40%

3 Year Term 2.00%
5 Year Term 2.25%
3 Year IRA Term 2.25%

